

Jeugdbeleid: beleidsnota 2008-2013

Inleiding Geachte lezer,

“Investeren in jongeren is investeren in de toekomst van Gent. Jongeren zijn onmiskenbaar van groot belang voor de stad.” Deze zin opende het Jeugdbeleidsplan voor de periode 2008-2010.

Nu stel ik u graag de Beleidsnota Jeugd voor. In deze beleidsnota vindt u de krijtlijnen terug, waarop we het jeugdbeleid de komende jaren zullen stoelen. De opmaak van het beleid is gebeurd rond een centrale stelling:

“Kansen creëren voor kinderen en jongeren, individueel of in groep, met het oog op zelfontplooiing en emancipatie”

Deze stelling vormt de kapstok waaraan alle acties getoetst worden.

Het jeugdbeleid wil in deze legislatuur verder investeren in alle kinderen en jongeren, door kansen te scheppen voor individuele ontwikkeling, maatschappelijke deelname en verantwoordelijkheid. De stem van kinderen en jongeren moet gehoord worden. Dit moet kunnen binnen een duurzame, solidaire en open samenleving.

We gaan voor een positief en pro-actief beleid. We gaan uit van de sterkte van kinderen en jongeren. Van hun spontaniteit en creativiteit. Communicatie, informatie, participatie en interactief bestuur zijn thema's die we optimaal gaan benutten om een beleid te voeren, dat in nauw contact staat met de kinderen en jongeren zelf. Het jeugdbeleid zal de vinger aan de pols zijn.

Diversiteit in zijn breedste vorm komt terug doorheen het hele jeugdbeleid. Soms expliciet, soms impliciet. We hechten er belang aan dit doorheen de besluitvorming continu te evalueren. Hetzelfde geldt voor toegankelijkheid en duurzaamheid. Deze uitgangspunten vormen de draad doorheen het beleid.

De vorige bestuursploeg zette een zeer belangrijke stap naar een geïntegreerd beleid, waarbij gefocust werd op thema's zoals sport en cultuur. In Gent zijn we hier voorloper. Deze beleidsperiode gaan we door met dit proces en kiezen er voor om breder en verder te gaan.

We gaan inzetten op jeugdruimte. De openbare ruimte is immers van groot belang in de ontwikkeling van kinderen en jongeren.

Met dit jeugdbeleid willen we gaan voor de creatie van kansen. We vinden onderwijs en werkgelegenheid essentieel in de emancipatie en ontwikkeling van mensen. Voor het jeugdbeleid is hier een taak weggelegd om acties te ontwikkelen om in te dringen in de leefwereld van jongeren en opportuniteiten aan te grijpen tot toeleiding naar een geschikte job.

Via een sterk uitgebouwd jeugdbeleid willen we voor elk kind en elke jongere een open toekomst mogelijk maken.

Mathias De Clercq
Schepen van Economie, Jeugd,
Werk en Middenstand

Opbouw In deze beleidsnota wordt het jeugdbeleid toegelicht. We volgen grotendeels de structuur die ook al werd gehanteerd in het Jeugdbeleidsplan 2008-2010.

Eerst en vooral wordt het jeugdbeleid gekaderd in het stedelijke beleid en meer bepaald binnen de vijf hoofdstrategische doelstellingen. Daarnaast wordt ook aangegeven met welke beleidsdomeinen er nauw werd samengewerkt om te komen tot een geïntegreerd beleid.

Vervolgens komen de belangrijkste uitgangspunten van het jeugdbeleid aan bod. Dit zijn rode draden die door het ganse jeugdbeleid lopen en waaraan elk subthema wordt getoetst.

De beleidstekst tot slot is opgedeeld in een luik jeugdwerk (jeugdwerkondersteuning, stedelijk jeugdwerkeraanbod en jeugdwerkinfrastructuur) en een luik jeugdbeleid (informatie, inspraak&participatie, jeugdruimte, sport, cultuur en de andere thema's binnen het breder jeugdbeleid).

Voor elk van bovenstaande thema's wordt een beeld opgehangen van wat de huidige situatie is, wat de voornaamste knelpunten zijn en wat het beleid hieraan wenst te doen. Dit kadert allemaal binnen één of meerdere van de negen strategische doelstellingen van het jeugdbeleid.

Kader Het jeugdbeleid kadert binnen het ruimere stedelijke beleid. Het stedelijk beleid van de Stad Gent stoelt op **vijf hoofdstrategische doelstellingen**:

1. Ten laatste in 2020 is Gent internationaal erkend als centrum voor innovatie en experimenten en is Gent een voortrekker in de evolutie naar een lerende en creatieve samenleving.
2. In 2020 heeft elke Gentenaar, ongeacht geslacht, leeftijd, afkomst, geloofsovertuiging, seksuele voorkeur, handicap of socio-economische situatie, toegang tot alles wat de samenleving te bieden heeft en is voor elke Gentenaar gelijke toegang tot kwaliteitsvol leven, wonen, werken en onderwijs maximaal gegarandeerd.
3. In 2020 is Gent een Europese centrumstad en een Vlaamse poort op de wereld die zich onderscheidt door een dynamische en gediversifieerde economie met een sterke maritieme groeipijler, gedreven door partnerschappen die mensen, middelen en ideeën samenbrengen.
4. Tegen 2020 biedt Gent haar inwoners een gezonde en kwaliteitsvolle leefomgeving en heeft Gent een kleinere ecologische voetafdruk.
5. In 2020 is de inspraak in de besluitvormingsprocessen maximaal georganiseerd. Een belangrijke voorwaarde om dit te bereiken is een op maat gesneden en doelmatige communicatie.

Elk departement heeft op basis van de bovenstaande stadsstrategische doelstellingen eigen **departementale doelstellingen** ontwikkeld:

1. Gent integreert op een innoverende wijze internationale solidariteit in haar beleid.
2. De administratieve en maatschappelijke dienstverlening is beter afgestemd en

toegankelijk voor elke Gentenaar.

3. Er is een gunstig klimaat voor het verenigingsleven, bewonersinitiatieven, spontane solidariteit en positieve contacten tussen de inwoners.
4. We stimuleren andere departementen en lokale actoren om rekening te houden met doelgroepspecifieke noden en behoeften.
5. De inspraak van de bevolking is optimaal geïntegreerd in onze werking en we zijn hiervoor toonaangevend.
6. Wij sturen onze werking van ons departement en verbeteren voortdurend in de richting een performante, dynamische organisatie.
7. Wij verzekeren het beheer en de kwaliteitsvolle inzet van menselijke, financiële en materiële middelen als ondersteuning van de werking van ons departement.

Het **jeugdbeleid** wil aan de bovenstaande vijf hoofdstrategische doelstellingen en de zeven departementale doelstellingen bijdragen met haar eigen **negen strategische doelstellingen**.

1. Er is een jeugdwerkaanbod dat beantwoordt aan de belevingen en belangen van kinderen en jongeren.
2. Kinderen en jongeren kunnen sporten en sportief bewegen.
3. Kinderen en jongeren kunnen aan cultuurbeleving doen (creatie en participatie).
4. In de publieke en private ruimte kunnen kinderen en jongeren spelen en elkaar ontmoeten.
5. Er is binneninfrastructuur afgestemd op kinderen en jongeren i.f.v. spel en ontmoeting.
6. Kinderen en jongeren beschikken over informatie met betrekking tot verschillende aspecten van hun leefwereld.
7. Kinderen en jongeren kunnen meedenken, -praten en -doen in hun directe leefomgeving en t.a.v. het stedelijk beleid.
8. Diensten/organisaties binnen verschillende maatschappelijke terreinen houden rekening met belevingen en belangen van kinderen en jongeren.
9. De Jeugddienst voert een kwalitatief organisatiebeleid.

Met de aanverwante beleidsdomeinen werd in de opmaak van het Jeugdbeleidsplan nauw contact en overleg gehouden. O.a. met het departement Cultuur en de Sportdienst werd intensief samengewerkt rond de thema's jongerencultuur en jeugd en sport.

Middelen

- Middelen afkomstig van de Afdeling Jeugd, op basis van het Jeugdbeleidsplan 2008-2010.
- Reguliere middelen Stad Gent.
- Stedenfonds.
- Veco

Proces

Deze beleidsnota is een werk van velen, gerealiseerd in samenwerking en overleg met verschillende partners en stakeholders, de Jeugdraad en de doelgroep. Samen met onderzoeken en objectieve gegevens, vormt de input van dezen de basis van deze beleidsnota en het Jeugdbeleidsplan. Hieronder vind je een overzicht van de stappen die samen met de verschillende partners zijn genomen om het jeugdbeleid op papier te zetten.

1. Stakeholders en partners.

In de loop van de maand december 2006 en januari 2007 werden aan aantal stakeholders en partners bevraagd over het jeugdbeleid van de stad Gent.

Het doel van deze bevraging was eigenlijk tweërlei. Aan de ene kant is het een soort sterkte-zwakte analyse van de jeugddienst en het jeugdbeleid, terwijl aan de andere kant ook gepeild werd naar de verwachtingen van de stakeholders en partners naar de Stad Gent en de Jeugddienst toe.

2. Het jeugdwerk

Naast de bevraging van de stakeholders en partners, werd ook het Jeugdwerk in Gent nog eens specifiek bevraagd. Er werd geopteerd om dit via de koepels te doen, aangezien het niet haalbaar was en is om alle individuele jeugdwerkinitiatieven te bevragen. Dit gebeurde in de loop van de maanden januari tot en met maart.

De jeugdwerkers werd gevraagd een infofiche in te vullen: naam, afdeling, leeftijd, student of niet en het hoogst behaalde diploma. Dit om een beeld te hebben van wie de leiding uitmaakt van de jeugdwerkinitiatieven.

Parallel hieraan werd naar alle jeugdwerkinitiatieven een brief verstuurd om aan alle jeugdwerkinitiatieven mee te delen dat aan een nieuw jeugdbeleidsplan wordt gewerkt en dat ze vragen, opmerkingen, bezorgdheden, tips, ... mochten doorspelen aan de jeugddienst.

3. Denktank Jeugdbeleidsplan

De denktank fungeerde als een inhoudelijk overlegorgaan, dat werd samengesteld uit personen die met jeugd en jeugdgerelateerde thema's bezig zijn. Deze denktank kwam 5 keer samen tussen juli 2006 en september 2007. In de schoot van deze vergaderingen werden maatschappelijke tendensen, de werking van de jeugddienst, beleidsuitdagingen en strategische en operationele doelstellingen onder de loep genomen.

4. De Jeugdraad

De Jeugdraad werd reeds vroeg bij het proces betrokken. Met hen werd de timing en het verloop van het proces besproken. Daarbij was er vooral aandacht voor de betrokkenheid van de jeugdraad in het ganse proces.

In maart 2007 kwam men met de Jeugdraad samen rond de 2 prioriteiten die in het decreet werden meegegeven. Voor de prioriteit Jeugdwerkinfrastructuur koos de Jeugdraad voor brandveiligheid en vandalisme en sluikestort en voor de thema's onder het luik Jeugdbeleid voor tewerkstelling en onderwijs.

De Jeugddienst stuurde de Jeugdraad op frequente basis tussentijdse vorderingen door ter bespreking. De Jeugdraad werd ook gevraagd op het voorontwerp reeds eventuele opmerkingen te formuleren. De Jeugdraad ging hierop in. Aan de Jeugdraad werd ook officieel advies gevraagd over het ontwerp Jeugdbeleidsplan 2008-2010, alvorens het op de gemeenteraad werd besproken.

De Jeugdraad maakte ook deel uit van de Denktank Jeugdbeleidsplan.

5. Thema-avonden cultuur en fuiven

Thema-avond Jeugdcultuur

Vanuit de Stuurgroep Jeugdcultuur werd het initiatief genomen om een thema-avond rond jeugdcultuur op te zetten. Een 40-tal personen vanuit het jeugdwerk, het brede (jeugd)culturele veld en diverse stadsdiensten schreven zich in. In maart 2007 werd in het JOC Rabot in 3 groepen gedebatteerd rond de thema's creatie, aanbod en communicatie. De resultaten van de thema-avond werden gebruikt in het kader van de opmaak van zowel het Cultuurbeleidsplan als het Jeugdbeleidsplan.

Thema-avond fuiven

Vanuit het fuifteam binnen de Jeugddienst werd in oktober 2006 een thema-avond rond "Fuiven in Gent" georganiseerd in het Ontmoetingscentrum van Oostakker. Er waren ongeveer 25 aanwezigen vanuit het jeugdwerk, de studentenraad, de jeugdcultuursector en andere stadsdiensten. De belangrijkste vaststellingen en opmerkingen werden vertaald naar concrete beleidsvoorstellen in het kader van de opmaak van het Jeugdbeleidsplan.

6. Sportdienst/Departement Cultuur

Overleg Sportdienst - Jeugddienst

De Sportdienst en Jeugddienst werken al enige tijd samen in het kader van de uitwerking van een Buurtsportbeleid voor de stad Gent. Het is de bedoeling om het buurtsportbeleid van de stad Gent verder te ontwikkelen en te implementeren. Er werd ook gewerkt aan de afstemming tussen het Sportbeleidsplan en het Jeugdbeleidsplan op vlak van het thema Buurtsport. De Sportdienst en de Jeugddienst werkten ook samen voor de organisatie van een studiedag in juni 2007 en het opzetten van een overlegplatform.

Overleg Cultuur - Jeugddienst

De Stuurgroep Jeugdcultuur is een overlegorgaan dat bestaat uit vertegenwoordigers van de Jeugddienst, de Jeugdraad, het Departement Cultuur en de Cultuurraad. Binnen de Stuurgroep Jeugdcultuur wordt het jeugdcultuurbeleid van de stad Gent verder ontwikkeld en geïmplementeerd. Binnen de stuurgroep werd ook gewerkt aan de afstemming tussen het Cultuurbeleidsplan en het Jeugdbeleidsplan.

Uitgangspunten

Kinderen en jongeren in staat stellen volwaardig deel te nemen aan de samenleving in al haar facetten.

Deze doelstelling zal gedurende deze beleidsperiode als hoofddoelstelling gelden. Het jeugdbeleid zal zich er op toeleggen dat alle kinderen en jongeren op hun eigen en ongedwongen manier actief kunnen deelnemen aan de samenleving.

Elk kind is evenwaardig, maar niet gelijk. Een activerend en emanciperend beleid heeft dus nood aan een doordachte aanpak die kinderen en jongeren persoonlijk kan aanspreken, maar die toch beheersbaar is. Elk kind telt. Om te komen tot zo een beleid is het noodzakelijk te vertrekken vanuit enkele uitgangspunten. Deze uitgangspunten zijn uit de praktijk gegrepen en van levensbelang bij het voeren van een beleid dat gericht is op het scheppen van kansen voor individuele ontwikkeling, maatschappelijke deelname en verantwoordelijkheid. Een jeugdbeleid dat gestoeld is op deze principes is immers een opstap naar een creatieve, solidaire en open samenleving.

1. Positief en offensief

Het beleid pleit voor een positieve benadering van kinderen en jongeren en een

offensief beleid. Dit wil niet zeggen dat we blind zijn voor problemen van jeugdigen. Maar we kiezen ervoor om onze doelgroep niet louter door een probleembril te bekijken. We gaan vertrekken vanuit de kracht en de potenties die aanwezig zijn.

Daarbij is het erg belangrijk de expressiviteit van de jeugd te stimuleren. Dat vereist vooral ruimdenkendheid bij volwassenen: een positieve opstelling tegenover de eigenheid van kinderen en jongeren en een uitgesproken respect voor de eigenaardige wijze waarop zij zich in de samenleving manifesteren.

In de eerste plaats steunt het Gentse jeugdbeleid op vertrouwen in de groeiende competentie van jonge mensen, zowel als individuen als in de groepen en verenigingen die zij vormen. Hen kansen bieden om volgens hun eigen competenties en wensen op te groeien is waar we resoluut voor gaan!

2. Communicatie en informatie

Als voorwaarde voor kinderen en jongeren om te kunnen deelnemen aan de maatschappij, is het noodzakelijk dat zij over de informatie beschikken die voor hen relevant is, die hen op hun rechten en plichten wijst.

Het is de taak van de overheid om hier actief op te treden en kinderen en jongeren op een zo laagdrempelig mogelijke manier alle relevante informatie ter beschikking te stellen. Dit vereist een specifieke aanpak. Kinderen en jongeren verschillen van volwassenen en dus moet de communicatie naar kinderen en jongeren ook op een geheel eigen wijze gebeuren.

3. Toegankelijkheid en diversiteit

Elk kind, elke jongere heeft recht op vrije tijd en op kansen om die voor zichzelf op een zinvolle manier in te vullen. De meesten vinden hun weg in het ruime vrijetijdsaanbod, anderen kennen het aanbod nog te weinig. Het decreet 'lokaal jeugdbeleid' verwacht dan ook dat alle gemeenten er minstens op toe zien dat het bestaande jeugdwerkeraanbod voldoende divers en toegankelijk is. Het Gentse jeugdbeleid wil hier, doorheen haar verschillende kernopdrachten, aandacht aan besteden.

Gent beschikt binnen het jeugdwerklandschap alleen al over een waaier aan verschillende jeugdwerksoorten.¹

De Stad Gent beschouwt deze diversiteit in elk geval als een rijkdom. Het Gents jeugdwerkbeleid wil in haar erkennings- en ondersteuningsbeleid deze verscheidenheid in het jeugdverenigingsleven blijvend erkennen, steunen en openstaan voor verder verfijning. Het lokale erkennings- en ondersteuningsbeleid wil zich hierbij baseren op wat verenigingen of initiatieven realiseren en niet op wie ze bereiken.

Daarnaast is het even noodzakelijk de diversiteit te stimuleren in het verenigingsleven zelf (met respect voor de eigenheid van de vereniging).²

Gent investeert ook sinds jaar en dag aanzienlijk in toegankelijk jeugdwerk voor en door maatschappelijk kwetsbare jongeren. Een goed jeugdbeleid heeft evenzeer aandacht voor de kinderen en jongeren die uit de boot (dreigen te) vallen. Dit door een ruimer jeugdwerkeraanbod en ruimer vrijetijdsaanbod te voorzien, dat laagdrempelig is en aansluit op hun leefwereld. Als beleid moeten we hier niet enkel aanbod-, maar ook vraaggericht werken: het aanbod afstemmen op de vraag van de diverse groepen.

¹ Jeugdbewegingen, jeugdhuizen, jongerenbewegingen, jeugdatelier, werkingen voor maatschappelijke kwetsbare jeugd (WMKJ's), speelpleinwerkingen, ander lokaal jeugdwerk.

² Op basis van visietekst *diversiteit in middenveld, middenveld in diversiteit*, de verenigde verenigingen, februari 2006

Ook zal de Jeugddienst in haar eigen aanvullend jeugdwerkeraanbod (Grabbelpas, Pretkamjonet, speelpleinwerking, ...) blijvend extra aandacht hebben voor bijzondere doelgroepen.

Het Gentse jeugdbeleid neemt ook haar netwerkopdracht ter harte met het oog op het stimuleren van een ruimer jeugdig vrije tijds- en welzijnsbeleid (lokaal sportbeleid, lokaal cultuurbeleid, ...) Maar uiteraard ligt de uiteindelijke verantwoordelijkheid voor conceptualisering en uitvoering van dit beleid bij deze sectoren zelf.

Kinderen en jongeren met een handicap kennen zeer veel drempels in onze samenleving. Deze drempels zijn zowel psychologisch als fysiek. Het is onze ambitie om in het beleid deze drempels te verwijderen. Een handicap wil immers niet zeggen dat deze jongeren niet meer actief kunnen zijn. Wanneer we er in slagen de drempels weg te werken, dan kunnen deze jongeren op een volwaardige manier deelnemen.

Het wegwerken van de obstakels voor jongeren met een handicap is een continu proces waarvoor we alle dagen aandacht moeten hebben. Bij nieuwe projecten moet dit meegenomen worden van aan de start. Bestaande infrastructuur die een grondige renovatie ondergaat moet ook hieraan getoetst worden.

4. Duurzaamheid

Gent wil een voortrekker zijn op het vlak van duurzaamheid. Duurzaamheid heeft te maken met de mate waarin tezelfdertijd economische ontwikkeling, sociale rechtvaardigheid en ecologische kwaliteit worden bereikt.

De Stad heeft een taak om ook de toekomstige generaties een open toekomst te garanderen. Gent wil een stad zijn waarin tegelijk en bewust economische, sociale en ecologische doelstellingen worden nagestreefd.

Dit veronderstelt zowel op beleidsvoorbereidend als op beleidsuitvoerend en – evaluerend vlak een constante beoordeling van de duurzaamheidswaarde van onze reguliere werking, nieuwe initiatieven en samenwerkingsverbanden.

5. Interactief bestuur

Onder inspraak verstaan we dat kinderen en jongeren hun zeg kunnen doen, hun mening of wensen kenbaar kunnen maken én dat dit op gepaste wijze vertaald wordt naar het beleid.

Participatie gaat om meer dan inspraak. Enerzijds gaat het erover dat iedereen, ook kinderen en jongeren betekenis geven aan zichzelf en hun omgeving. Anderzijds gaat het over actieve participatie, actieve betrokkenheid bij de samenleving en het beleid. We willen kinderen en jongeren actief betrekken bij de Stad en hun inzet en ideeën gebruiken.

Beschikken over kwaliteitsvolle informatie beschouwen we als cruciale randvoorwaarde om te kunnen meepraten en deel te nemen aan de maatschappij.

De overheid moet jongeren de kans geven hun standpunt kenbaar te maken en de kloof met de realiteit van de verschillende overheden en diensten te overbruggen. Participatie van kinderen, jongeren en hun organisaties is daarom niet alleen een beleidsmiddel, het is ook een permanent beleidsdoel op zich.

Hoewel de verschillende beleidsniveaus dat uitgangspunt als belangrijk erkennen, blijft het zelfs binnen dat jeugdbeleid een uitdaging om via formele en informele structuren kinderen, jongeren en hun organisaties bij het beleid te betrekken. Het is onder meer een opdracht voor de Jeugddienst om te blijven zoeken naar succesvolle

methodes die dat mogelijk maken. In onze relaties met andere diensten zullen we dit blijven stimuleren en ondersteunen.

Inhoud Deze beleidsnota beschrijft de volgende beleidsaspecten:

Ondersteuning jeugdwerk	9
Stedelijk jeugdwerkeraanbod	13
Jeugdwerkinfrastructuur	15
Jeugdruimte	19
Jeugdinformatie	23
Inspraak en participatie	26
Jeugdcultuur	29
Jeugd en sport	32
Onderwijs en Werkgelegenheid	35

Ondersteuning jeugdwerk

Beschrijving Het Vlaams decreet³ van 14 februari 2003 bepaalt dat de gemeentelijke overheid verantwoordelijk is voor de ondersteuning van het jeugdwerk op haar grondgebied.

Het jeugdwerk kan een belangrijke bijdrage leveren aan de ontwikkeling van kinderen en jongeren. Jeugdwerk is een verzameling van levendige, alerte en succesvolle pedagogische projecten. Het wordt gedragen door elkaar snel opvolgende generaties van vele jonge en enthousiaste vrijwilligers. Zij vormen de belangrijkste garantie en indicatie voor het succes.

Het jeugdwerk is primair een project voor de vrijetijdsbesteding van jonge mensen dat ook wordt geregisseerd door jonge mensen. Het plezier, het speelse proces van het samen jong zijn is op zich voldoende waardevol en maatschappelijk relevant.

Het beleid gaat uit van een sterk geloof in het jeugdwerk en wil dat dan ook als prioriteit naar voor blijven schuiven. Het jeugdwerk is een bevoorrechte partner.

De Jeugddienst wil door het bewaken van het label 'jeugdwerk' zich opwerpen als belangenverdediger van het jeugdwerk als sector zonder daarbij blind te zijn voor het belang van ook andere vormen van vrijetijdsbesteding.

Huidige toestand

In Gent waren in 2007 167 erkende jeugdwerkinitiatieven. Er wordt een onderscheid gemaakt tussen eerste- en tweedelijns jeugdwerk. Het eerstelijns jeugdwerk organiseert rechtstreekse activiteiten met en voor kinderen en jongeren (vb. Chiro, Scouts, jeugdhuis, atelierwerkingen, ...). Tweedelijnsinitiatieven ondersteunen de eerstelijns. Daarnaast kan een werking ook plaatselijk zijn (dus haar doelgroep en activiteiten in Gent hebben) of niet-plaatselijk (gevestigd zijn in Gent, maar bovenlokale werking).

Binnen de eerstelijns plaatselijke jeugdwerkinitiatieven, zijn er diverse jeugdwerkvormen. Er zijn in de stad speelpleinwerkingen, jeugdhuizen, jeugdbewegingen, jongerenbewegingen, atelierwerkingen, jeugdwerkingen met maatschappelijk kwetsbare kinderen en jongeren en ander lokaal jeugdwerk.

De erkende eerstelijns plaatselijke jeugdwerkinitiatieven kunnen rekenen op financiële ondersteuning onder de vorm van werkingsmiddelen. Naast de financiële ondersteuning, biedt de Jeugddienst ook logistieke en inhoudelijke ondersteuning. De uitleendienst, waar je goedkoop of gratis audiovisueel en spelmateriaal kan ontlenen en het gratis kampvervoer zijn het meest in het oog springend als logistieke service. De inhoudelijke ondersteuning bestaat voornamelijk uit vorming voor jeugdwerkers en het jeugdwerk informeren.

De Jeugddienst werkt samen met jeugdwerkkoepels om de ondersteuning vorm te geven voornamelijk via convenanten in het kader van ondersteuning van stadsgroepen (Scouts en Gidsen Vlaanderen en Chiro in de stad) en jeugdhuizen (vzw Formaat).

Vzw Jong biedt een jeugdwerkaanbod naar de kinderen en jongeren in de 19^e-eeuwse gordel. Deze 19^e-eeuwse gordel huisvest veel kinderen op een relatief beperkte ruimte en een groot percentage van die kinderen en jongeren zijn maatschappelijk kwetsbaar. De Stad financiert de werking van de vzw aan de hand van een convenant. Deze vzw is ook een belangrijk informatiekanaal voor kinderen en jongeren in kansengroepen

---

³ 'decreet van 14 februari 2003 houdende de ondersteuning en de stimulering van het gemeentelijk, het intergemeentelijk en het provinciaal jeugd- en jeugdwerkbeleid, gewijzigd bij de decreten van 23 december 2005 en 15 december 2006'

en heeft de opdracht om maatschappelijk veranderend te werken, door signalen voor andere sectoren te verzamelen en door te geven. Er zijn in Gent nog veel andere vzw's met een aanbod voor maatschappelijk kwetsbare jongeren.

Eerstelijns plaatselijk jeugdwerk kan rekenen op een extra toelage wanneer ze inspanningen leveren naar kinderen en jongeren met een handicap en/of financieel minder draagkrachtige jeugd.

Knelpunten De belangrijkste reden waarom kinderen dan niet naar of niet vaker naar de jeugdbeweging gaan, is omdat ze geen interesse tonen. Daarnaast wordt tevens gewezen op de bereikbaarheid van de jeugdbeweging. Het gegeven dat er geen jeugdbeweging is in de buurt waar men woont, wordt als derde belangrijke belemmering naar voor geschoven na de kostprijs.

Uit het Vrije Tijdsonderzoek blijkt sterk dat de jeugdbeweging een activiteit van kinderen en jongeren met een hogere sociaal-economische status is. In vergelijking met de tieners uit de lagere sociale klasse gaan bijna vier maal meer tieners met een hogere sociaal-economische status wekelijks naar de jeugdbeweging.⁴

De afstand tussen de Jeugddienst en haar medewerkers en het werkveld blijkt in de praktijk vaak groot, waardoor voeling met de realiteit verloren dreigt te gaan. Het jeugdwerk kent de Jeugddienst en het aanbod van de Jeugddienst niet of niet genoeg. Ze willen weten wie de medewerkers zijn en wat zij voor hen kunnen betekenen. De formele en informele informatieoverdracht ervaart hierdoor hinder. We moeten ook blijven investeren in contacten met zichzelf vernieuwende verenigingen door o.a. leidingwissels, veranderende en veranderlijke engagementen van jongeren.

Ruimte is en wordt meer en meer een schaars goed. De jeugdwerkinitiatieven vinden steeds moeilijker plaatsen voor activiteiten en worden, waar ze wel activiteiten kunnen doen, niet altijd getolereerd. De verdraagzaamheid naar kinderen en jongeren is soms erg klein.

Het jeugdwerk draait op vrijwilligers. De vrijwilligerswetgeving en de verzekering zijn niet altijd even duidelijk. Bovendien gaven veel initiatieven aan dat het ook niet altijd evident is voldoende vrijwilligers te (blijven) vinden.

Verder is het jeugdwerk vragende partij naar meer digitale communicatie met de Jeugddienst en naar online ontleningen bij de uitleendienst. De snelheid van digitale communicatie vormt het voornaamste argument.⁵

Strategische doelstellingen

- Er is een jeugdwerkaanbod dat beantwoordt aan de belevingen en belangen van kinderen en jongeren.

Operationele doelstellingen

- Er is een jaarlijkse financiële, materiële en inhoudelijke ondersteuning voor erkend jeugdwerk, afgestemd op de noden van het jeugdwerk.
- Vernieuwende, experimentele vormen van (potentieel) jeugdwerk krijgen een vorm van ondersteuning.
- Er is een diverser en toegankelijker jeugdwerkaanbod.
- Het jeugdwerk beschikt over alle voor hen relevante informatie.

⁴ 'Ik weet wat gedaan', Vrijetijdsonderzoek Jeugddienst Gent i.s.m. Cesor

⁵ Bevraging van het jeugdwerk

- Acties** In de komende beleidsperiode zal de Jeugddienst haar reguliere taken voor het jeugdwerk continueren en waar nodig verbeteren. Er blijft een jaarlijkse financiële, materiële en inhoudelijke ondersteuning voor erkende jeugdwerkinitiatieven. De reglementen sturen we bij waar nodig.
- Deze reglementen zullen een eenmalige verhoging van 5% krijgen en zullen van dan jaarlijkse verhoging van 1,5% kennen.
  - Het gratis vervoer van kampmateriaal wordt verder gezet en kent een budgettaire verhoging, overeenkomstig de economische realiteit, zodat dezelfde dienstverlening gegarandeerd kan worden.
  - Kadervorming wordt gestimuleerd en aangeboden daar waar nodig en/ of wenselijk.
  - De ondersteuning voor de aankoop van duurzame materialen wordt uitgebreid.

Ook vernieuwende en experimentele vormen kunnen rekenen op steun. Ondersteuning op maat wordt geboden door de stadsdienst. Het reglement jeugdinitiatieven wordt extra gepromoot.

We moeten de eigenheid van jeugdwerkinitiatieven bewaken, maar dit belet ons niet extra inspanningen en middelen in te zetten om de diversiteit in en binnen het jeugdwerk te bevorderen. Toegankelijkheid is voor ons een deelaspect van diversiteit: We geven een extra toelage aan jeugdwerk dat inspanningen levert naar kinderen en jongeren met een handicap. Langs deze weg kunnen de verenigingen zelf het beste oordelen welke acties het meest geschikt zijn en hoe de middelen het best kunnen aangewend worden.

Vanuit de Vlaamse regering zijn extra middelen ter ondersteuning van jeugdwerk voor en door maatschappelijk kwetsbare doelgroepen. Met deze middelen (aangevuld met andere middelen uit andere subsidiekanalen) staat de continuering van de huidige ondersteuningsmaatregelen voor de particuliere sector voorop:

- ondersteuning van de lokale WMKJ⁶-sector
- convenanten met stadsondersteunende tweedelijnsorganisaties
- aandacht voor kadervorming met deze doelgroepen opnemen in conventantopdrachten

Jongeren willen graag hokjes doorbreken. Met Cocktail Gent spelen we daar op in. Met dit project stimuleren we jeugdbewegingen of jongerenverenigingen om elkaar te ontdekken, om kennis te maken, om samen activiteiten op poten te zetten. Het contact met andere leefwerelden opent de ogen, bouwt bruggen en kan de basis vormen voor nieuwe inzichten en vriendschappen.

Daarnaast gaan we blijvend oog hebben voor toeleidingsacties richting jeugdwerk, de belangenverdediging van jeugdige kansengroepen samen met zowel het professioneel als vrijwillig jeugdwerk en letten op actieve stappen van het jeugdwerk richting maatschappelijk kwetsbare doelgroepen en jeugd met een handicap met een aanpak en aanbod dat aansluit op hun eigen leefwereld. Hiervoor leveren de Stadsondersteuners van Chiro, Scouts en Gidsen Vlaanderen en Formaat goed werk. Zij zullen kunnen blijven rekenen op ondersteuning vanuit de Stad

Voor een jeugwerkaanbod voor maatschappelijk kwetsbare kinderen en jongeren blijft vzw Jong de prioritaire partner. Doorheen de vorige jaren ontwikkelde deze organisatie zich sterk. We kiezen we er voor om ook een aanbod op te starten in de Bernadettewijk in St-Amandsberg.

De Jeugddienst zorgt ervoor dat het jeugdwerk informatie op maat en tijdig ter

---

⁶ Werking met maatschappelijk kwetsbare jongeren

beschikking krijgt. Dit gebeurt aan de hand van een nieuwsbrief, maar evengoed door plaatsbezoeken of informatiesessies in groep die een uitwisseling van informatie mogelijk maken. De jaarlijks sterk veranderende bezetting van vrijwilligers binnen jeugdorganisaties laat niet toe dat contacten maar op sporadische basis verlopen.

De verschillende uitleendiensten van de Stad worden op termijn samengevoegd. Er zal bewaakt worden dat de dienstverlening naar het jeugdwerk gegarandeerd blijft en ingegaan wordt op de vraag naar flexibeler openingsuren.

In afwachting van deze beweging zullen de ontleningen bij de uitleendienst ook online kunnen verlopen, continueert de uitleendienst haar werking en stelt goedkoop en laagdrempelig materiaal ter beschikking aan het jeugdwerk.

We nemen deel aan het overleg binnen de Stad over het vrijwilligersbeleid en bewaakt daar de belangen van de talrijke vrijwilligers binnen het jeugdwerk en brengt eventuele knelpunten aan.

Stedelijk jeugdwerkaanbod

Beschrijving Tijdens hun vrije tijd en de vakantie moeten kinderen en jongeren kunnen deelnemen aan een jeugdwerkaanbod dat inspeelt op hun noden en behoeften. Dit impliceert enerzijds dat er een overzicht is van het bestaande jeugdwerkaanbod (en ruimer 'vrijtijdsaanbod') en anderzijds dat de we onderzoeken waar nood is aan extra jeugdwerkaanbod.

Niet alle kinderen en jongeren kunnen terecht in het bestaande jeugdwerkaanbod om diverse redenen. Hiervoor organiseert de Stad aanvullend een betaalbaar, bereikbaar en laagdrempelig aanbod. Kinderen en jongeren moeten voor een lage prijs kunnen deelnemen aan dit aanbod.

De Stad moet zorgen dat kinderen en jongeren terechtkunnen in een aanbod dat voor hen bereikbaar is. Dat kan zowel door een wijkoverschrijdend als een wijkgericht aanbod. Het laagdrempelige zit hem niet enkel in het betaalbare aspect, maar ook in de ongebondenheid.

Huidige toestand

In Gent zijn 25 speelpleinwerkingen erkend door de Jeugddienst. Deze voorzien in de verschillende wijken van de 19de-eeuwse gordel en in Nieuw Gent, Sint-Kruis-Winkel en Oostakker een laagdrempelig vrijtijdsaanbod. De Jeugddienst organiseert zelf ook nog een speelpleinwerking, daar waar er een acuut tekort is aan jeugdwerkaanbod, namelijk in de wijk Sint-Bernadette.

In de schoolvakanties organiseert de Jeugddienst al 25 jaar een wijkgericht vakantieaanbod voor de 4 tot 11 jarigen d.m.v. Grabbelpas en de 12 tot 17 jarigen d.m.v. Swappas. Dit zijn betaalbare en laagdrempelige activiteiten die jaarlijks 800 kinderen bereiken.

In de paas- en zomervakantie trekt onze Pretkamjonet, een camionette gevuld met allerhande spel materiaal en enthousiaste monitoren, erop uit om kinderen in de wijken, waar jeugd aanbod vrijwel onbestaande is, een leuke namiddag te bezorgen.

Knelpunten

Hoewel er al heel wat te doen is in Gent, is er toch de vaststelling dat er blinde vlekken zijn. Dit in buurten en wijken waar relatief veel kinderen wonen en waar weinig vrijtijdsaanbod is. Er is bijvoorbeeld geen georganiseerd jeugdwerkaanbod in de vakantie.

Het bestaande vakantieaanbod in Gent kent verscheidene drempels, zowel financieel als naar engagement toe.

Zo is het bestaande vakantieaanbod in Gent is ook niet voor alle kinderen en jongeren betaalbaar en voor de meeste kampen moeten de kinderen meteen een hele week inschrijven, wat direct een grote stap is.

De Grabbelpaswerking kent de laatste 3 jaar een stijging van bezetting met ongeveer 20%. Voornamelijk de jongste leeftijdsgroepen (4-9 jaar) kennen een sterke toename van deelnemers, waardoor de activiteiten voor deze leeftijdsgroepen al vanaf het eerste inschrijfmoment volzet zijn. Uit het vrijtijdsonderzoek blijkt dat 11,5% van de kinderen Grabbelpas kent en dat 9,4% er effectief aan deelneemt. Dit betekent dat er nog een grote groeimarge is. Vraag naar een uitbreiding van deze werking komt voornamelijk van ouders uit het centrum van Gent.

Kinderen en jongeren, en hun ouders, zijn ook op zoek naar laagdrempelige jeugdwerkactiviteiten waar ze tijdens hun vakantie kunnen aan deelnemen.

Er is veel vraag naar speelpleinwerking in de eigen buurt. Vooral in de deelgemeenten St-Amandsberg, Gentbrugge (Moscou Vogelhoek), Kanaaldorpen, St-Denijs Westrem, Mariakerke en Drongen en de wijken Watersportbaan en Elisabeth-Begijnhof komt deze vraag sterk naar boven.

Strategische doelstellingen

- Er is een jeugdwerkaanbod dat beantwoordt aan de belevingen en belangen van kinderen en jongeren

---

Operationele doelstellingen

- Er is een kwalitatief, betaalbaar en laagdrempelig stedelijk jeugdwerkaanbod in de vakantie.

Acties

Zowel vanuit de organisatie van de stad als vanuit het jeugdwerk zelf, is het niet aangewezen om zelf jeugdwerk te gaan organiseren. De stad heeft in de eerste plaats een ondersteunende en faciliterende rol. Op die manier kunnen we er voor zorgen dat zoveel mogelijk jeugdverenigingen een sterke werking kunnen uitbouwen op zoveel mogelijk plaatsen in de stad.

Sommige delen van de stad laten, om diverse redenen, nog niet toe dat zich daar een jeugdwerking ontplooit. Enkel in die gevallen zal een aanbod worden voorzien in de vakanties.

De Jeugddienst wil een kwalitatief, betaalbaar en laagdrempelig jeugdwerkaanbod in de vakantie voorzien voor kinderen en jongeren. De focus ligt hierbij voornamelijk op die wijken waar er in de vakantieperiodes geen of een te beperkt aanbod is en kinderen en jongeren weinig om handen hebben.

Daarom zullen we ons eigen aanbod (Grabbel- en Swappas, de Pretkamjonet) uitbreiden, maar het accent ligt op het ondersteunen van de diverse partners (organisaties en buurtbewoners), die op het terrein actief zijn.

Hiervoor werken we een Meter-Peter project uit. Dit project is gestoeld op de succesvolle ervaringen van de speelstraten. Niet alleen de ruimte is schaars, maar ook het aanbod is schaars. In Gent kennen we plaatsen waar aanzienlijk minder aanbod is voor kinderen en jongeren. Binnen het Meter-Peter project stelt de jeugddienst spelkoffers en middelen voor monitoren ter beschikking. De Meters en de Peters zijn dan trekker van een nieuwe en tijdelijk speelpleinwerking. Finaliteit van dit project is dat deze speelpleinwerkingen bestendig worden, waarbij dan een nieuw aanbod ontstaat. Deze minimale inzet aan middelen moet ons in staat stellen op verschillende plaatsen tegelijk actief te zijn.

De Pretkamjonet blijft een laagdrempelig animatieaanbod aanbieden en rijdt uit naar daar waar weinig of geen vakantieaanbod is in Gent. We blijven steeds uitkijken naar wijken en straten die een nood vertonen.

De Grabbel- en de Swappaswerking voorziet tijdens de schoolvakanties een vakantieaanbod dat wordt uitgebreid van 10 naar 12 activiteiten. Waar mogelijk werken we ook samen met andere diensten (o.a. met Dienst Kinderopvang).

Jeugdwerkinfrastructuur

Beschrijving Het jeugdwerk financieel, logistiek en inhoudelijk ondersteunen zijn belangrijke pijlers in het beleid. Daarnaast hebben heel wat jeugdwerkinitiatieven behoefte aan eigen lokalen waar ze hun werking (activiteitenruimte, materiaalopslag, enz.) kunnen realiseren.

Afhankelijk van de jeugdwerksoort, aard van de activiteiten enz. is er een spectrum van quasi permanente bezetting tot sporadisch gebruik van binneninfrastructuur. We erkennen acht speerpunten in de vereisten voor de eigen lokalen van de jeugdwerkinitiatieven: (brand)veiligheid, kwaliteit, gebruiks zekerheid, voldoende en kwalitatieve buitenruimte, ligging nabij andere geschikte infrastructuur, toegankelijk en ruim genoeg om groei van de vereniging toe te staan. We kiezen ook resoluut voor duurzame jeugdwerklokalen.

Ook de Jeugdraad vroeg extra aandacht voor brandveiligheid, vandalisme en sluikstorten.

Ruimte is in een stad als Gent schaars goed. Gecombineerd ruimtegebruik mogelijk maken is in een aantal gevallen efficiënt en voordelig. Maar dan moet dit, zeker wat stadspatrimonium betreft, ook in de feiten een algemene beleidsoptie worden zoals door het openstellen van scholen, zalen allerhande... Dit principe is namelijk niet alleen voor jeugdwerk maar voor alle verenigingen van belang en vergt ook een synchronisatie van het infrastructuurbeleid op Stadsniveau.

Voor het jeugdwerk betekent dit dat we, indien het jeugdwerkinitiatief dit zelf ook wil, ervoor zorgen dat zij hun lokaal mogen ter beschikking stellen aan derden. Bij nieuwbouw houden we waar mogelijk rekening met dit principe. Bij dergelijke oefeningen is zeker de draagkracht van het jeugdwerkinitiatief belangrijk. Zuiver polyvalent gebruik is inefficiënt als het teveel werk met zich meebrengt (het overbrengen van materiaal, opkuis, terugzetten meubilair enz), wat vaak een demotiverend effect heeft op de vrijwilligers.

Ondertussen worden we geconfronteerd met veranderende regelgeving (bv. brandveiligheid), stedelijke evoluties die leiden tot steeds meer zoeken naar vormen van gecombineerd of gedeeld gebruik van infrastructuur, grotere verwachtingen van diverse partners t.a.v. het jeugdwerk en jeugdwerkleiding enz. Hierdoor wordt ondersteuning op maat nog belangrijker dan vroeger.

Streven naar goede jeugdwerkinfrastructuur is een gezamenlijke verantwoordelijkheid. In de praktijk merken we steeds een groot engagement bij het jeugdwerk, zeker als het om hun lokaal gaat. Dit gaan we verder stimuleren. Het is in de praktijk ook niet mogelijk om voor alle jeugdwerkinitiatieven altijd binnen het stadspatrimonium oplossingen te vinden. In die zin zullen we de eigen creativiteit en het engagement van andere partners bv. parochies, scholengemeenschappen, oudergroepen e.d. verder aanboren en stimuleren. Ook binnen de Stad is er sprake van gezamenlijke verantwoordelijkheid gezien de betrokkenheid van meerdere diensten. Het blijft belangrijk om verder te investeren in onderlinge solidariteit om kansen te bieden aan jeugd.

**Huidige
toestand**

In de loop van 2004 werd een lokalenonderzoek georganiseerd. Op basis daarvan werden de tien slechtste lokalen geselecteerd en die werden prioritair aangepakt.

In het decreet Jeugdbeleid is jeugdwerkinfrastructuur terecht naar voor geschoven als prioriteit. De Jeugddienst zal deze prioriteit de komende beleidsperiode ter harte

nemen en de extra middelen die ermee gepaard gaan, optimaal benutten. De Jeugddienst erkent het belang van en de nood aan degelijke infrastructuur voor het jeugdwerk en heeft hiervoor al jaren extra middelen en mensen ingezet. Men kan bij de lokalenconsulenten terecht voor informatie en ondersteuning.

Er bestaat een ruim palet aan reglementen om het erkende jeugdwerk te ondersteunen: toelagen voor grote en kleine herstellingssubsidies, subsidie voor veiligheidswerken, klussendienst, renteloze leningen, noodhuursubsidies.

De Stad stelt zelf diverse lokalen ter beschikking van het jeugdwerk, zowel voor permanent als voor polyvalent gebruik. Een aantal jeugdwerkinitiatieven huurt een lokaal van de Stad. Er zijn ook beheersovereenkomsten afgesloten met een aantal werkingen (Krejo, vzw Jong, Lejo) rond het beheer van polyvalente infrastructuur.

Knelpunten

In het voorjaar van 2007 werkte de Jeugddienst samen met een architectenbureau en de VVJ voor de screening brandveiligheid van de Gentse jeugdlokalen. Voor alle lokalen van de eerstelijns-plaatselijke jeugdverenigingen werd nagegaan in hoeverre ze in overeenstemming zijn met de vereiste brandveiligheidsnormen, zoals de vereiste nooduitgangen, de brandweerstand van de constructie-elementen, de aanwezige blusmiddelen, ...

Jeugdlokalen vallen immers onder het gemeentelijk reglement 'publiek toegankelijke inrichtingen', dat een aantal normen en eisen stelt aan gebouwen op vlak van brandveiligheid.

Uit de resultaten van de lokalenscreening bleek dat een aanzienlijk deel van de jeugdwerklokalen niet aan de vereisten voor brandveiligheid voldoet en dus moeten extra inspanningen geleverd worden.

Een ander knelpunt inzake jeugdwerkinfrastructuur is overnachten. Gentse jeugdwerklokalen zijn op een paar uitzonderingen na niet geschikt om in te overnachten. Voor jeugdwerkgroepen zijn er te weinig betaalbare en kwaliteitsvolle overnachtingsmogelijkheden in Gent.

Verder vraagt het jeugdwerk ondersteuning om het vandalisme en sluikestorten aan te pakken. Heel wat jeugdwerkinitiatieven geven ook aan dat er nood is aan extra opslagruimte.

Het jeugdwerk heeft te weinig zicht op de zalen en de infrastructuur die zij kunnen en mogen gebruiken. Naast een overzicht van het aanbod, willen ze graag meer informatie over de mogelijkheden van de locaties (welke activiteiten kunnen er doorgaan, wat is er aanwezig, ...)

We verwachten enerzijds steeds meer van infrastructuur (regelgeving, verwachtingen van derden ...). Anderzijds is soms het draagvlak waar men als vereniging kon op terugvallen - langdurig engagement van vrijwilligers en ouders, steun uit de parochie - geen evidentie meer. Daarom is het bijkomend coachen en ondersteunen van leiding bij renovatieprojecten een steeds belangrijker onderdeel in ons lokalenbeleid.

De vijfde polyvalente zaal in de regio Mariakerke- Wondelgem werd tot op heden niet gerealiseerd.

Strategische doelstellingen

- In de publieke en private ruimte kunnen kinderen en jongeren spelen en elkaar ontmoeten.
- Er is binneninfrastructuur afgestemd op kinderen en jongeren i.f.v. spel en ontmoeting.

Operationele doelstellingen

- Er zijn degelijke jeugdwerklokalen voor alle erkende jeugdwerkinitiatieven of er is zicht op wat er nodig is om hiertoe te komen.
- Er zijn meerdere specifieke overnachtingsmogelijkheden voor jeugdwerkgroepen in Gent.
- Er worden stappen gezet i.f.v. meer duurzaamheid, toegankelijkheid en polyvalentie bij de bouw, renovatie en het gebruik van jeugd(werk) infrastructuur.

Acties Ons beleid heeft tot doel alle jeugdwerklokalen op een degelijk niveau te brengen, of op zijn minst een uitgetekend traject te hebben om daartoe te komen. We mogen immers niet wegkijken van de slechte kwaliteit van infrastructuur waarin sommige jeugdwerkingen vertoeven.

Jongeren dienen zich in de eerste plaats te bekommeren over de werking en de activiteiten, niet over hun lokalen. Daarom is het belangrijk dat alle Gentse jeugdlokalen op een degelijk niveau worden gebracht.

Meer concreet werken we aan de prioriteiten (brand)veiligheid, beschikbaarheid, inbraak- en vandalismpreventie en kwaliteit (waaronder hygiëne en sanitair). Om dit te kunnen realiseren versterken we bestaande acties en vullen we die aan met een reeks nieuwe.

- Aangepaste ondersteuning wordt voorzien door de lokalenconsulenten van de jeugddienst.
- Continu overleg met politie m.b.t. preventie in functie van inbraak en vandalisme wordt georganiseerd.
- We ondersteunen verenigingen voor zowel kleine als grote herstellingswerken. Hiervoor trekken we de komende periode € 1.200.000 uit. Deze ondersteuning is er op gericht om de kwaliteit van bestaande infrastructuur op peil te houden.
- Materiaalopsag onttrekken aan de werkingslokalen verhoogt in vele gevallen de brandveiligheid aanzienlijk. Hiervoor zullen aparte materiaalopslagplaatsen voorzien worden. De eerste loods is voorzien voor 2008. Een tweede loods zal gerealiseerd worden in 2009. Hiervoor wordt €100.000 voorzien.
- In de periode voorzien we voor € 4,8 miljoen aan diverse investeringsprojecten, verspreid over het grondgebied. Hiermee zullen nieuwe, kwaliteitsvolle en duurzame lokalen worden opgetrokken.

De Jeugddienst zal, wat brandveiligheid betreft, een prioriteitenlijst opstellen van lokalen die het dringendst moeten aangepakt worden om aan de nodige vereisten te voldoen. Hieraan wordt een actieplan gekoppeld. Om in alle Gentse jeugdlokalen brandveiligheid te kunnen garanderen, voorzien we maar liefst € 3,6 miljoen specifiek voor aanpassingswerken in het kader van brandveiligheid.

Een prioritaire ambitie is het realiseren van meer overnachtingsmogelijkheden voor jongerengroepen in Gent. We hebben de ambitie om zoveel mogelijk jongeren te laten proeven van onze stad. Aanvullend op het individuele toerisme, mikken we eerst en vooral op het kampen- en weekendtoerisme van jeugdverenigingen. We streven in dit centrum een maximale bezetting na. Ook stadsklassen kunnen tijdens de weken van het schooljaar hierin doorgaan. Een stadsklas in Gent is immers een enorme culturele verrijking. Er zijn reeds initiatieven die bezig zijn met de ontwikkeling van een stadsklas, maar zij stoten iedere keer op het probleem van overnachtingen. Met het jeugdverblijfcentrum kunnen we hieraan tegemoet komen.

Voor dit centrum ambiëren we minstens 100 overnachtingsplaatsen en voldoende polyvalentie en dagruimtes. Gecombineerd gebruik moet absoluut mogelijk zijn. Dit

centrum moet een voorbeeld worden voor alle stedelijke verblijfcentra in Vlaanderen.

We mikken echter niet alleen op de overnachtingsmogelijkheden die het jeugdverblijfcentrum met zich mee zal brengen.

Jeugdwerkinitiatieven die ambitie hebben om overnachtingen aan te bieden, krijgen ondersteuning met betrekking tot de vereisten waaraan hun lokalen moeten voldoen om als overnachtingsmogelijkheid te dienen.

In de hoofdstrategische doelstelling legt de Stad Gent een sterke nadruk op duurzaamheid. Alle stadsdiensten zijn bewust bezig met dit thema. Ook in het jeugdbeleid zal grote aandacht hiernaar gaan. In deze beleidsperiode zal duurzaamheid een toetsteen worden voor alle nieuwe investeringsprojecten. Deze duurzaamheid omvat de ecologische factor, maar evenzeer polyvalentie en toegankelijkheid.

Jeugdverenigingen zullen geïnformeerd en gestimuleerd worden op een duurzame manier hun lokalen op te richten. Ook bij projecten van de stad zal de duurzaamheid bewaakt worden. Vanuit de jeugddienst zullen acties ondernomen worden aan het jeugdwerk informatie en ondersteuningsmogelijkheden in verband met duurzaamheid bekend te maken.

Jeugdruimte

Beschrijving

Kinderen en jongeren moeten ook in de publieke ruimte en de organisatie ervan erkend worden. Verschillende studies tonen aan dat dit belangrijk is om hun plaats in de samenleving te vinden. Ook voor het stedelijke beleid zelf zijn er voldoende redenen om binnen een intergenerationele visie te streven naar een meer kind- en jeugd vriendelijke invulling van de ruimte als plaats om te spelen.

Spelen draagt niet alleen bij tot een evenwichtige ontwikkeling van kinderen en jongeren, maar bevordert ook de leefbaarheid van een wijk en verhoogt zo de economische waarde ervan. Niet kunnen spelen schept maatschappelijke verschillen.

Speelweefsel is voor de Jeugddienst hét centrale ondersteunende concept bij de ontwikkeling van een speelruimtebeleid. Dit speelweefsel bestaat uit twee componenten: een fysieke en een sociale. Deze beide componenten zijn onlosmakelijk met elkaar verweven.

Het fysieke speelweefsel legt enerzijds het accent op de formele en informele plekken die voor kinderen en jongeren belangrijk zijn en anderzijds op de routes die deze plekken verbinden. Het veruitwendigen van dit speelweefsel vertaalt zich in (fysieke) ingrepen in de stad. Omdat kinderen altijd en overal spelen, beperken deze ingrepen zich niet enkel tot formele speelterreinen maar duiden ze op potenties, die in de ganse stad liggen.

Het sociale (speel)weefsel heeft betrekking op de intermenselijke relaties in een buurt en maakt als dusdanig deel uit van een ruimer stedelijk en sociaal beleid.

Inspraak en participatie zijn vaste pijlers binnen het speelruimtebeleid. Maar het blijft telkens zoeken naar de meest adequate methodiek om de stem van jeugd en jeugdwerk maximaal een plaats te geven binnen de (ruimtelijke) besluitvormingsprocessen.

De Jeugddienst wil werken aan een gedragen, kwalitatief en geïntegreerd jeugdruimtebeleid. Dit vraagt een benadering waarbij alle sectoren binnen hun domein verantwoordelijkheid dragen voor ruimtegerelateerde noden van jeugd en jeugdwerk. Zo kan de stad verder aantrekkelijk worden voor gezinnen met kinderen en zich ontwikkelen tot een leefbare stad met een duurzaam karakter.

Speel-o-theken spelen een belangrijke rol in het stimuleren van speelkansen in de thuissituatie. Je kan er niet alleen speelgoed ontlenen maar er is ook speelruimte voorzien waar kinderen samen kunnen spelen en ouders elkaar kunnen ontmoeten. Ouders kunnen er met hun vragen in verband met opvoeding en onderwijs terecht en er wordt hierover informatie verstrekt.

Huidige toestand

We voeren ondertussen al 9 jaar een speelruimtebeleid. Gedurende die periode bouwden we een sterk uitgebouwd netwerk op lokaal en bovenlokaal niveau op, met de Jeugddienst als motor van de intersectorale, stedelijke Plangroep Speelruimtebeleid⁷.

---

⁷ Samenstelling Plangroep Speelruimtebeleid: Dienst Stedenbouw en Ruimtelijke Planning, Groendienst, Dienst Mobiliteit, Departement Onderwijs, Sportdienst, Dienst Stadsvernieuwing en Gebiedsgerichte Planning, Jeugddienst

Via een jaarlijks actieplan bouwden we ongeveer 120 formele speelterreinen uit met zowel aandacht voor kwaliteit, diversiteit van de inrichting en spreiding van de terreinen als aandacht voor diverse doelgroepen en participatie.

De voorbije jaren werden reeds enkele grote stadsvernieuwingsprojecten in gang gezet (Zuurstof voor de Brugse Poort, Bruggen naar Rabot en Ledeberg).

Andere aspecten van het speelruimtebeleid, die in handen zijn van de Jeugddienst, zijn: een skatebeleid uitbouwen, het project 'speelstraten' verder uitbouwen, opmaken van Handleiding Speelweefsel en organiseren van diverse studiedagen en studiebezoeken voor een heel divers publiek. Meer en meer zoekt de Jeugddienst nieuwe samenwerkingsverbanden op: o.a. Avontuurlijk spelen, speels bouwen, Trage wegen, het Netwerk Kindvriendelijke Steden ...

De Jeugddienst ijvert hierbij steeds voor meer inbreng van de stem van kinderen en jongeren in ruimtelijke dossiers en voor meer aandacht voor zowel formele als informele ruimte.

Spelen gebeurt niet enkel in de publieke ruimte. Kinderen en jongeren spelen ook thuis, in de private ruimte. Speel-o-theken stimuleren kinderen en hun ouders om (samen) in de thuissituatie te spelen. Zo verruimen de ontwikkelingskansen van kinderen en maken ouders kennis met de spelcultuur. In Gent zijn er, naast de speel-o-theek voor langdurig zieke kinderen en kinderen met een handicap, zeven buurtspeel-o-theken: Snuffel (Nieuw-Gent), De Toverboom (Ledeberg), De Speelsproet (Muide-Meulestede), De Speelkast (Sluizeken-Tolhuis-Ham), De Speelvogel (Brugse Poort-Rooigem), Pipo (Rabot) en Kiekeboe (St.-Amandsberg). Zij worden via het meerjarenconvenant met vzw Jong 2005-2007 betoelaagd.

Knelpunten

Uit het Vrijetijdsonderzoek komt naar voor dat ruimte een belangrijke drempel is voor kinderen en jongeren om hun vrijetijd naar believen in te vullen. Dit is vooral het geval voor de jongste kinderen, aangezien ze weinig mobiel zijn.⁸

Op basis van diverse bronnen en bevestigingen lijnen we volgende uitdagingen voor de toekomst af: meer veilige wegen om te fietsen, meer groen-, speel- en ontmoetingsplekken in de buurt, meer speelbossen en avontuurlijke terreinen in Gent, meer betrokkenheid van kinderen en jongeren bij projecten in de openbare ruimte, betere communicatie over diverse aspecten van het Gentse speelruimtebeleid, meer verdraagzaamheid tussen inwoners onderling en ten opzichte van kinderen en jongeren.⁹

Zowel het speelruimtebeleid als het skatebeleid zijn weinig gekend. Er is vraag naar meer betrokkenheid bij de inrichting van (speel)ruimtes.

Speelstraten zijn een succesverhaal, maar het kan altijd beter. Dankzij deze actie wordt tijdelijk een volledig nieuwe speelruimte gecreëerd. De stedelijke dichtheid wordt even opengetrokken. In de 19de-eeuwse gordel zijn er nog te weinig speelstraten. Het aanvragen van speelstraten zou eenvoudiger kunnen. We gaan de peters en meters maximaal ondersteunen.

Ook in het kader van sociale woningbouw heeft het jeugdbeleid een rol op te nemen, zij het ondersteunend en adviserend. Wegens beperkte functionele binnenruimte kunnen kinderen en jongeren soms enkel ravotten in de gang, met potentiële overlast

⁸ *Ik weet wat gedaan*, Vrijetijdsonderzoek Jeugddienst Gent i.s.m. Cesor

⁹ Bevestiging partners en stakeholders
Bevestiging jeugdwerk

tot gevolg. Daarnaast is het ook zo dat de buitenruimte meestal niet zo is ingericht dat er veel speelmogelijkheden voor kinderen en jongeren zijn.

De Gentse openbare ruimte moet optimaal benut kunnen worden en toegankelijk zijn voor alle kinderen en jongeren. We streven naar een evenwicht tussen de vermindering van de daarmee soms gepaard gaande administratieve last en het behoud van het openbaar karakter voor alle Gentenaars.

Strategische doelstellingen

- In de publieke en private ruimte kunnen kinderen en jongeren spelen en elkaar ontmoeten.
- Er is binneninfrastructuur afgestemd op kinderen en jongeren i.f.v. spel en ontmoeting.

Operationele doelstellingen

- Het concept speelweefsel wordt gebruikt bij het vormgeven van de publieke ruimte.
- Speelstraten worden verder ondersteund en waar mogelijk verder uitgebouwd.
- Er worden mogelijkheden gecreëerd i.f.v. speels bouwen en avontuurlijk spelen.
- Er is meer aandacht voor kinderen en jongeren bij de vormgeving en de inname van de publieke ruimte.
- Er is meer buiten speel- en ontmoetingsruimte voor kinderen en jongeren.
- Het netwerk i.v.m. het thema speelruimte wordt versterkt en verder uitgebouwd i.f.v. het realiseren van speelruimtebeleid.
- Het skatebeleid wordt verder uitgebouwd.
- Het netwerk met andere stadsdiensten en organisaties rond jeugd wordt versterkt en verder uitgebouwd i.f.v. belangenbehartiging.
- De Gentse speel-o-theken worden ondersteund.

Acties

Ruimte is schaars. Het is dan ook een uitdaging om vanuit die vaststelling te streven naar meer, gecombineerd of polyvalent gebruik. De specificiteit van kinderen en jongeren in de wijze waarop zij infrastructuur gebruiken, vereist echter een typische invulling van die infrastructuur. We moeten er bij polyvalentie over waken de eigenheid van kinderen en jongeren niet te vergeten.

Het concept speelweefsel werd de voorbije beleidsperiode sterk gepromoot en is ondertussen een erkend begrip. De komende jaren gaan we werken aan de concretisering van dat concept. We zullen de nodige instrumenten ontwikkelen om speelweefsel een structurele plaats te geven binnen het speelruimtebeleid van de Stad Gent.

In deze beleidsperiode zullen we de noden en de mogelijkheden voor avontuurlijk spelen en speels bouwen via een onderzoeksopdracht grondiger onderzoeken. In een volgende fase zullen we concrete acties en projecten realiseren.

De nood aan belangenbehartiging van jeugd en jeugdwerk is vooral groot in dossiers voor stadsvernieuwing en algemene ruimtelijke ordening. Stadsvernieuwing is immers belangrijk bij het creëren van jeugdruimte. Het jeugdbeleid heeft hier de taak permanent zijn rol op te nemen en zijn expertise aan te wenden.

Gent telt behoorlijk wat speelpleintjes. Samen met de Groendienst volgen we de opvolging van de bestaande op en realiseren we nieuwe speelpleintjes. Een degelijke planning en vooraf bepaalde criteria zijn nodig omdat we niet alles hetzelfde moment kunnen uitvoeren. Jaarlijks vloeit hier het Actieplan Speelruimte uit voort.

In de wijken waar echter geen speelpleintjes zijn, bieden de speelstraten in de vakanties soelaas. Deze manier van ruimtegebruik stelt ons in staat de speelruimte voor kinderen aanzienlijk te vergroten. Bovendien werken speelstraten positief in op het sociaal weefsel van een buurt. We ondersteunen het project Speelstraten verder, omwille van de groeiende vraag, en bouwen het uit waar mogelijk. Hierbij zal extra aandacht uitgaan naar de gordelwijken. We blijven inzetten op deze efficiënte manier van speelruimtecreatie. Ook naar de inhoud van de speelstraten toe zal bekeken worden hoe deze verder ondersteund kunnen worden.

Skaters, inline-skaters en bmx-ers zijn niet meer weg te denken uit het Gentse straatbeeld. Het beleid wil in de komende beleidsperiode samenwerken met skaters¹⁰ en diverse stadsdiensten en organisaties om het skatebeleid in Gent verder vorm te geven. We kiezen ervoor om naar deze jongeren te kijken, niet vanuit overlast, maar vanuit een verrijking. Binnen het actieplan speelruimte wordt de aanleg van skateruimte bekeken.

De ruimte waarover jongeren beschikken is ook vaak het slachtoffer van sluikestorten en vervuiling. Jongeren verwijderen vaak op eigen kost dit afval. We bekijken hier samen met andere diensten hoe we deze last van de schouders van de jongeren kunnen nemen.

Binnen een ruimer sensibiliseringsbeleid zullen jongeren zelf actief betrokken worden. Hoewel deze bewustmaking permanent zal gebeuren, is het noodzakelijk alvast één zichtbaar moment te hebben waarop jongeren de mogelijkheid krijgen om zich met één stem uit te spreken tegen vuil.

We onderzoeken ook hoe we in de komende periode meer speel-o-theken kunnen realiseren.

---

¹⁰ Wanneer we de term skaters gebruiken, dan zijn hier skaters, inline-skaters en bmx-ers inbegrepen.

Jeugdinformatie

Beschrijving Jeugdinformatie is de term die hier gebruikt wordt omwille van het feit dat dit de benaming is van één van de beleidsprioriteiten in het decreet. Jeugdinformatie is volgens ons echter een te eng begrip. Jeugdcommunicatie dekt de lading beter. Informeren gebeurt éézijdig: van de zender naar de ontvanger. Bij communicatie is er een dialoog. Kinderen en jongeren zijn mondig. Zij kunnen hun wensen verwoorden. Wat nodig is, is een luisterend oor en de bereidwilligheid om hun vragen au sérieux te nemen. Wij hechten veel belang aan dialoog. Verder in de tekst gebruiken we de term 'jeugdinformatie' in de betekenis van jeugdcommunicatie.

Kinderen en jongeren verschillen van volwassenen. Communicatie naar kinderen en jongeren moet dan ook verschillen van communicatie naar volwassenen.

Jeugdinformatie vertrekt vanuit de kracht van jongeren. Kinderen en jongeren zijn in staat om hun eigen keuzes te maken. Ze krijgen ook meer en meer de kans om dat zélf te doen: ouders hebben niet meer de exclusiviteit in de beslissingen van jongeren. Kinderen en jongeren overleggen met hun ouders en nemen gezamenlijk beslissingen.

Met objectieve informatie, vertrekkend vanuit de leefwereld van jongeren, maken ze makkelijker de 'juiste' keuze en maak je hun maatschappelijke positie sterker, ... Zo bevorder je uiteindelijk hun maatschappelijke participatie en integratie en daarom is jeugdinformatie zo belangrijk.

Huidige toestand

Het Jongereninformatiepunt in 2005 werd omgevormd tot Infobalie. Hier kunnen alle kinderen en jongeren, hun ouders en andere personen die vragen hebben over jeugd en vrijetijd terecht. De Infobalie beantwoordde 4259 vragen in 2007.

Naast de Infobalie vormden het e-zine - een maandelijkse nieuwsbrief naar het jeugdwerk-, verscheidene informatieve brochures en de website de pijlers van het communicatiebeleid van de Jeugddienst.

Er is in Gent ook een uitgebreid aanbod van particuliere informatiediensten waar (ook) kinderen en jongeren terecht kunnen (bijvoorbeeld de Kinderrechtswinkel, het Stap (studie-, adviespunt: informatie en advies voor onderwijszoekende), het JAC - Jongeren Advies Centrum, enz.).

Ook de Stad zelf beschikt over een aantal informatiediensten en communicatiekanalen, denken we bijvoorbeeld aan de Sportlijn, Gentinfo, enz.

In 2005 startte de Jeugddienst in samenwerking met de studentenradio Urgent.fm het tienerradioprogramma JUS voor en door tieners met als bedoeling via deze weg een communicatiekanaal voor jongeren te kunnen bieden. Intussen is dit proefproject uitgegroeid tot een sterk programma en bekijken we hoe we dit project verder kunnen uitbouwen.

Knelpunten

In 2005 deed de Jeugddienst in samenwerking met het communicatiebureau What If, een onderzoek naar het informatiezoekgedrag van Gentse jongeren. De belangrijkste conclusies van dit onderzoek waren dat het JIP, het JAC en de Jeugddienst niet echt goed gekend zijn bij de kinderen en jongeren. De voornaamste aanbevelingen waren: meer diversiteit in communicatiemiddelen om ook de maatschappelijk kwetsbare jongeren te bereiken, een betere samenwerking met andere (informatie)diensten en communiceren vanuit één sterk merk, met name dé Stad Gent.

De uitdaging voor de Stad is om ook in haar overige communicatie naar kinderen en jongeren deze kaart te trekken en een communicatiestrategie op maat van de doelgroep te ontwikkelen. De Jeugddienst nam in dit kader al de eerste stap door in 2006 en 2007 een gezamenlijke folder over het zomeraanbod voor kinderen in samenwerking met andere stedelijke diensten te publiceren.

Niet iedereen heeft toegang tot de digitale communicatiemiddelen of maakt er effectief gebruik van. We moeten de digitale kloof dichten zodat ook op dit domein iedereen gelijke kansen krijgt.

Strategische doelstellingen

- Kinderen en jongeren beschikken over informatie met betrekking tot verschillende aspecten van hun leefwereld.

Operationele doelstellingen

- Gentse kinderen en jongeren krijgen snel en correct een antwoord op hun informatievragen.
- Kinderen en jongeren kunnen beschikken over informatie over de vrijetijds mogelijkheden in Gent.
- Er is binnen de Stad een communicatiestrategie op maat van kinderen en jongeren.
- De aangeboden jeugd informatieproducten, diensten en initiatieven worden gediversifieerd of ruimer verspreid in functie van verschillende doelgroepen.
- Gentse kinderen en jongeren worden zelf betrokken bij het ontwikkelen en verspreiden van informatie naar hun leeftijdsgenoten.
- Kinderen en jongeren hebben makkelijker toegang tot het internet en vinden er informatie vanuit de Stad vlotter op terug.

Acties

Aanvullend aan de ontvangsten voor nieuwe Gentse inwoners, zal een pakket ontwikkeld worden voor alle nieuwe Gentse inwoners onder de 18 jaar. Hierin zal informatie met de Gentse vrijetijds mogelijkheden zitten. Bij de ontvangsten op het stadhuis verwelkomen we nu al de mensen met nuttige informatie. Op dat moment gaan we ook gerichte informatie voor kinderen én hun ouders meegeven. Waar kan gespeeld worden, wat is het vrijetijdsaanbod, waar kan ik terecht tijdens de vakantie... Hoe sneller de nieuwe inwoners, dus ook de jongeren, kunnen deel uitmaken van het Gentse vrijetijdsaanbod en/ of verenigingsleven, hoe sterker zij betrokken zullen in de sociale cohesie.

Kinderen en jongeren hebben allerhande vragen. Aan de Infobalie van de Jeugddienst moeten ze een snel en correct antwoord krijgen op deze vragen. Als wij het antwoord niet kunnen geven, dan verwijst de Infobalie gericht en correct door.

Kinderen en jongeren moeten kunnen beschikken over informatie over de vrijetijds mogelijkheden in Gent. Ze moeten op een eenvoudige manier te weten kunnen komen wat ze kunnen doen in hun vrije tijd. Hiertoe onderzoeken we hoe we ontmoetingsplekken van jeugd beter kunnen benutten.

Een Gentse kinderen- en jongerensite wordt op poten gezet. Het vrijetijdsaanbod, gaande van jeugdverenigingen, sportclubs en cultuur zal hierop aan bod komen.

Niet enkel de Jeugddienst communiceert naar kinderen en jongeren. Ook andere diensten doen dit. Die communicatie verloopt echter niet altijd op de meest aangepaste manier. De Jeugddienst neemt de taak op om voor de Stad, samen met andere diensten werk te maken van een communicatiestrategie op maat van kinderen

en jongeren.

Een nieuwe vrijetijdspublicatie voor het zomeraanbod zal worden verspreid. Hierin worden de krachten gebundeld en wordt ook het aanbod van de Sportdienst, Onderwijs en Cultuur opgenomen. Deze publicatie heeft de ambitie om een compleet beeld van het aanbod in Gent te voorzien.

Gezien de groep kinderen en jongeren heel divers is en de communicatie hierop moet afgestemd zijn, werken we aan de diversiteit van de aangeboden jeugdinformatieproducten, -diensten en -initiatieven in functie van die verschillende doelgroepen. Kinderen en jongeren weten het best hoe en onder welke vorm we informatie bij hun leeftijdsgenoten krijgen.

Alle kinderen en jongeren moeten makkelijker toegang krijgen tot het internet. In de Jeugddienst staan hiervoor bijvoorbeeld gratis PC's ter beschikking. We voorzien ook zoveel mogelijk jeugthuizen van internetaansluitingen.

We digitaliseren informatieproducten zoveel mogelijk. Website, e-nieuwsbrieven, direct mail blijken voor heel wat kinderen en jongeren en het jeugdwerk een efficiënte vorm van communicatie. Ze kunnen de informatie dan raadplegen wanneer ze willen. Echter, niet alle kinderen en jongeren hebben toegang tot de digitale media en dus blijft er ook een analogo aanbod bestaan aan de Infobalie.

Op stedelijk niveau werken we de digitale kloof weg. De Jeugddienst neemt actief aan dit project deel vanuit de doelgroep jongeren.

Dankzij Cocktail Gent stimuleren we jongeren de eigen leefwereld te verruimen. Proeven van diversiteit, ontdekking, ontmoeting en samenwerking staan hier centraal. Cocktail Gent spitst zich in eerste instantie toe op het lokaal niveau.

Ook hogere overheden bieden echter interessante en waardevolle projecten met dezelfde doelstellingen aan. Zij bieden de kans aan jongeren om internationaal te gaan.

Deze ondersteuningsmaatregelen voor internationale jongerenprojecten zijn zowel voor individuele jongeren als voor jongeren in groepsverband.

Niet alleen gaan we de Gentse jongeren beter informeren over deze mogelijkheden, maar gaan we ook actiever betrokken zijn bij deze projecten. We hebben de ambitie om zoveel mogelijk Gentse jongeren internationaal te laten gaan. Op deze manier kunnen ze proeven van andere culturen, andere gewoontes en andere omgevingen. Jongeren kunnen langs deze weg onvergetelijke ervaringen opdoen, die ze met zich blijven meedragen.

Inspraak en participatie

Beschrijving De Stad Gent stelt zich als strategisch doel om tegen 2020 de inspraak in de besluitvormingsprocessen maximaal te organiseren. Binnen het jeugdbeleid is dit een blijvend aandachtspunt.

In de missie van de Jeugddienst kiest deze er bewust voor om het Kinderrechtenverdrag effectief te maken. Dit omvat ook inspraak en participatie van kinderen en jongeren bevorderen in hun directe leefomgeving en ten aanzien van het stedelijke beleid.

Er kunnen verschillende vormen van participatie onderscheiden worden: maatschappelijke en beleidsparticipatie, formele en informele participatie, incidentele en structurele participatie, rechtstreekse en gemedieerde participatie en resultaatgerichte en procesgerichte participatie. De Jeugddienst wil geen enkele vorm uitsluiten. Het is de mix van verschillende vormen van participatie die verrijkend kan zijn. Waar nodig gaan we wel bepaalde klemtonen leggen. Zo vinden we het als Jeugddienst belangrijk om vooral rond beleidsparticipatie te werken.

Participatie is ook een recht en geen plicht. Op basis van vrijwilligheid mogen participeren is heel belangrijk. We mogen niet verglijden in een participatiedwang. Evenmin mogen we participatie enkel overlaten aan de goed geïnformeerden. Kinderen en jongeren hebben bovendien het recht om te veranderen van mening, ze worden niet graag vastgepind op een bepaald standpunt. We mogen bevraging dan ook niet veralgemenen naar andere doelgroepen en thema's. Hier blijft de boodschap: blijf voeling houden met de doelgroep(en) en misbruik de stem van kinderen en jongeren niet.

Huidige toestand

In het verleden zetten we ook heel wat eigen participatieprojecten of –acties met jongeren op (bv jongerenwebsite, tienerzomerbrochure, ...). Op de Jeugddienst werken we actief rond de uitbouw van expertise (infotheek, good practices, ...) en het ondersteunen van en samenwerken met andere teams van de Jeugddienst.

We werken ook samen met andere stadsdiensten (bv. Gebiedsgerichte Werking, Plangroep Speelruimtebeleid, Stuurgroep Jeugdcultuur, ...). De Jeugddienst neemt ook deel aan overleg op Vlaams niveau rond het thema participatie.

De Jeugddienst ondersteunt de Jeugdraad en de Werkgroepen Jeugd. De Jeugdraad is het officiële adviesorgaan voor het jeugdbeleid in de Stad Gent. Zij worden bij beleidsbeslissingen geconsulteerd en zijn een belangrijke partner in het jeugdbeleid.

De Werkgroepen Jeugd zijn een overleg op wijkniveau met jeugdwerk, scholen, Gebiedsgerichte Werking en andere relevante jeugdactoren, om het jeugd(werk)beleid binnen de wijk vorm te geven. Vanuit een gezamenlijke betrokkenheid van de deelnemende organisaties, kan de werkgroep inspelen op de behoeften van jeugd en jeugdwerk in de buurt.

Knelpunten

In het licht van de strategische doelstellingen van de Stad Gent, willen we participatie tijdens deze beleidsperiode binnen de Jeugddienst een meer prominente plaats geven. Waar projecten in het verleden vaak ad hoc werden uitgevoerd, kiezen we er nu voor om participatie waar mogelijk op een structurele manier in de werking van de Jeugddienst in te bedden. Maar een meer structurele aanpak mag niet leiden tot

verstarring. Er moet dan ook voldoende ruimte blijven voor experiment op vlak van aanpak, methodiek, doelgroep, thema's, ...

We moeten bewaken dat inspraak en participatie geen middenklasseverhaal blijft. Aandacht voor alle kinderen en jongeren is de standaard.

Het jeugdwerk is niet altijd even sterk betrokken bij plannen of wijkprogramma's. Zij zijn nochtans belangrijke actoren, die de stem van kinderen en jongeren mee op de agenda kunnen zetten.

De Werkgroepen Jeugd zijn belangrijk, maar op dit moment enkel actief in de aandachtswijken.

Andere beleidssectoren en/of stadsdiensten hebben vaak een grote invloed op de leefwereld van kinderen en jongeren. Het is dus belangrijk dat ook zij doordrongen zijn van het belang van participatie, maar vaak ontbreekt het hen aan expertise of methodieken.

De Jeugdraad, het jeugdadviesorgaan van de Stad, is nog te weinig gekend door de jeugdverenigingen.

Strategische doelstellingen

- Kinderen en jongeren kunnen meedenken, -praten en -doen in hun directe leefomgeving en t.a.v. het stedelijk beleid.

Operationele doelstellingen

- Stedelijke diensten zetten participatieprojecten en -acties voor kinderen en jongeren op waar nodig en wenselijk.
- Individuele kinderen en jongeren worden betrokken bij de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van het jeugdbeleid.
- Het jeugdwerk en de Jeugdraad worden betrokken bij de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van het jeugdbeleid.

Acties

We gaan kinderen en jongeren zo veel als mogelijk betrekken bij de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van het jeugdbeleid. Het jeugdwerk en de Jeugdraad zijn hierbij belangrijke partners. Omdat ze actief zijn op het terrein, weten ze vaak goed wat er leeft bij kinderen en jongeren en kunnen op die manier signalen doorgeven. Er zijn echter nog zeer veel kinderen en jongeren die geen deel uitmaken van een jeugdvereniging. Om ook die stemmen te horen gaan we actief op zoek naar die kinderen en jongeren. We stellen ons pro-actief op en wachten niet de bezoeken van kinderen en jongeren aan de jeugddienst af.

De Jeugddienst wil ook andere stadsdiensten aanzetten om, waar mogelijk, participatieprojecten en -acties op te zetten. Dit doen we door informatie en tips te geven vanuit onze expertise met de doelgroep en in methodieken, De participatieconsulenten binnen de Jeugddienst zullen zich daarom profileren als experts op vlak van participatie van kinderen en jongeren en dit niet alleen binnen de Jeugddienst, maar vooral ook naar andere stadsdiensten.

We willen kinderen op een speelse manier ook kennis laten maken met de stad en de besluitvorming. Via de school willen we klassen op het Stadhuis uitnodigen om kennis te maken met de werking van de stad en de gemeenteraad. Ook wat de stad kan betekenen voor kinderen zal hier aan bod komen. Hieraan zal een rondleiding van het stadhuis gekoppeld worden. Op het einde is het de bedoeling dat alle kinderen vrij

en ongedwongen ideeën en suggesties in de ideeënbus kunnen steken.

We kiezen voor een interactief bestuur. Zowel bij de voorbereiding, uitvoering als evaluatie van het beleid gaan we participatieprocessen inplannen. Meer dan vroeger moet er ook aandacht gaan naar de terugkoppeling naar de doelgroep en de evaluatie van participatieprojecten en -acties.

Informeren is de eerste stap tot participeren. Kinderen en jongeren moeten weten waar en waarover ze kunnen meespreken.

Om kinderen en jongeren te kunnen betrekken, is het belangrijk om te weten wat er bij hen leeft. Dit kan op twee manieren. Enerzijds moet de Jeugddienst continu zicht hebben op wat er bij kinderen en jongeren leeft (cfr. Vrijtijdsonderzoek). Dit is belangrijk om grote beleidslijnen uit te stippelen. Anderzijds moeten we kinderen en jongeren bevragen over concrete thema's en acties. Het is vooral op dit niveau dat kinderen en jongeren daadwerkelijk kunnen participeren. Hiertoe zullen we diverse acties ontwikkelen.

Waar nodig is het de opdracht van het jeugdbeleid om participatiemomenten in te bouwen of -projecten op te starten. Waar mogelijk streeft het beleid hierbij naar samenwerking met andere diensten en organisaties. Hier speelt de Jeugddienst haar rol als belangenbehartiger van kinderen en jongeren en oefent invloed uit op jeugdrelevante domeinen.

Het is een opdracht van het jeugdbeleid om andere stedelijke diensten te overtuigen van het belang van het betrekken van kinderen en jongeren en het jeugdwerk. We zullen daarom andere diensten stimuleren tot en ondersteunen bij het opzetten van participatie van kinderen en jongeren. Om deze doelstelling te realiseren is het belangrijk om een netwerk uit te bouwen.

De Jeugdraad heeft als de taak beleidsadviserend op te treden. Een maximale vertegenwoordiging van het Gentse jeugdwerk is het doel. Hiervoor ondersteunen we de Jeugdraad verder en bekijken we hoe we de samenwerking sterker kunnen uitbouwen in functie van het betrekken van jeugd bij het beleid.

De werkgroepen jeugd kunnen in elke wijk opgericht worden. Enkele wijken hebben reeds zo een werkgroep, maar via een nieuw reglement hopen we het aantal werkgroepen uit te breiden.

Jeugdcultuur

Beschrijving Jeugdcultuur heeft niet alleen een cultureel-artistieke invulling, maar verwijst ook naar de leefwereld van kinderen en jongeren (cfr. jongerensubculturen). Samen met het Departement Cultuur, andere stadsdiensten en het brede (jeugd)culturele werkveld wil de Jeugddienst een gedragen en breed jeugdcultuurbeleid ontwikkelen, waarbij kinderen en jongeren (mede)eigenaar van hun jeugdcultuurbeleving zijn.

Binnen dit jeugdcultuurbeleid wil de Jeugddienst niet alleen kinderen en jongeren zelf kansen bieden, maar ook de diversiteit en de openheid van de jeugdcultuurbeleving in Gent bewaken.

Het stedelijke beleid moet voorwaarden scheppen en waar nodig drempels wegnemen zodat alle kinderen en jongeren kunnen participeren aan het cultuuraanbod binnen de stad. Daarbij vinden we het creëren van cultuur even belangrijk als het participeren eraan. Niet alleen zijn er verschillende vormen en uitingen van cultuur mogelijk, behalve het cultuurproduct op zich heeft ook het proces er naartoe zijn waarde.

Er moet ruimte zijn voor experiment en voor projectmatig werken, maar daarnaast moeten er ook kansen zijn om door te groeien en een professionele/structurele werking uit te bouwen. Bij dit alles moeten we steeds vertrekken vanuit de keuze van het individu om al of niet deel te nemen.

Een lokaal fuifbeleid maakt integraal deel uit van onze visie op jeugdcultuur. In onze visie op fuifbeleid vertrekken we vanuit het recht op fuiven. Het belang en de betekenis van fuiven voor jongeren is onmiskenbaar groot. Fuiven hebben zowel een recreatieve als een sociale functie en er is een sterke link tussen fuiven en diverse jongerensubculturen. Het uitgangspunt voor een Gents fuifbeleid is dat er een divers aanbod van betaalbare, toegankelijke, goed bereikbare en veilige fuiven in Gent moet zijn, waarbij rekening wordt gehouden met de leefkwaliteit van de inwoners van de stad.

Huidige toestand Jeugdcultuur wordt binnen de Jeugddienst sinds 2005 ondersteund via de projectsubsidie 'Alles Kan'. Kinderen en jongeren die een artistiek of cultureel project op poten willen zetten, kunnen rekenen op een beperkte financiële ondersteuning.

Het Departement Cultuur is zelf sterk betrokken bij de doelgroep jeugd. Zie de werking van de Dienst Kunsten in diverse wijken, de cultuurcheques voor studenten, de samenwerking met het onderwijs via WOCK¹¹, de opstart van het Cultuurcentrum (werkt in samenwerking met diverse partners culturele projecten uit verspreid over de stad Gent).

In de voorbije beleidsperiode werd een Stuurgroep Jeugdcultuurbeleid opgericht. De Stuurgroep Jeugdcultuur werkt aan de uitbouw van het jongerencultuurbeleid in Gent. Dit vertaalde zich in de afstemming van het jeugdbeleidsplan met het cultuurbeleidsplan inzake jongerencultuur.

In het kader van het fuifbeleid werd de website www.fuiveningent.be opgericht en frequent aangepast.

---

¹¹ Werken aan Onderwijs, Cultuur en Kunst

Knelpunten De projectsubsidie Alles Kan blijkt weinig tot niet gekend bij de jongeren. Dit kwam duidelijk naar voor uit de bevraging van de stakeholders en partners en het jeugdwerk. Daarnaast is er een nood aan ondersteuning van jeugdcultuurinitiatieven, die een meer structurele werking hebben uitgebouwd.

Wie bezig is met creatie van jeugdcultuur heeft ook nood aan ruimte, niet alleen om in te werken, maar ook om op te treden of te exposeren. Meer multidisciplinaire werk- en presentatieplekken kunnen hier een oplossing bieden. Bij de uitbouw van nieuwe infrastructuur moeten we streven naar polyvalent gebruik waar mogelijk, met aandacht voor ‘de eigen plek’. Ook een overzicht van beschikbare werk- en presentatieplekken in Gent is nodig.

We stellen vast dat er momenteel geen nood is aan een groter jeugdculturaanbod, maar aan een betere communicatie van het bestaande aanbod. Een overzicht van de verschillende communicatiekanalen kan de communicatie naar kinderen en jongeren over jeugdcultuur faciliteren en stimuleren.

Ook de bibliotheek is voor een jeugdcultuurbeleid van belang. Heel veel kinderen en jongeren vinden hun weg naar de bibliotheek¹². De bibliotheek is meer dan een plaats waar je boeken kan ontlenuen. Door de dienstverlening en collecties nog meer op de interesses van kinderen en jongeren af te stemmen, kan de bib zich verder profileren als culturele ontmoetingsplaats voor kinderen en jongeren.

Soms gaan fuiven gepaard met overlast. Fuivende jongeren worden nog te veel aanzien als een probleem.

Een fuif organiseren is een moeilijke onderneming. De wetgeving wordt steeds strenger, de administratieve aanvraag complexer en het aanbod aan geschikte infrastructuur is niet erg groot. Er blijft een grote nood aan veilige fuifinfrastructuur, die zowel jongeren, studenten als het jeugdwerk kunnen gebruiken.

Strategische doelstellingen

- Kinderen en jongeren kunnen aan cultuurbeleving doen (creatie en participatie).

Operationele doelstellingen

- Jeugdcultuurinitiatieven en -projecten worden ondersteund.
- Het culturaanbod voor kinderen en jongeren is jeugd(werk)vriendelijk en toegankelijk.
- Er is meer binnenruimte voor jeugd(werk) i.f.v. cultuurbeleving en fuiven.
- Het organiseren van fuiven in Gent wordt eenvoudiger en verloopt vlotter.
- Het skatebeleid wordt verder uitgebouwd.
- Er is een geïntegreerd jeugdcultuurbeleid.
- Het netwerk met andere stadsdiensten en organisaties rond jeugd wordt versterkt en verder uitgebouwd in functie van belangenbehartiging.
- Het jeugdwerk beschikt over voor hen relevante informatie.

Acties

Wie met creatie van jeugdcultuur bezig is moet passend ondersteund worden. Een overzicht van de verschillende ondersteuningsmogelijkheden binnen én buiten de Stad kan alvast een start zijn. Via projectsubsidies en logistieke ondersteuning willen we de creatie van jeugdcultuur in Gent stimuleren. Zo zullen we Alles Kan, de

---

¹² *Ik weet wat gedaan*, Vrijetijds onderzoek Jeugddienst Gent i.s.m. Cesor

projectsubsidie voor culturele en artistieke projecten, nog beter gekend maken, zodat er nog meer gebruik wordt van gemaakt.

We willen samen met het Departement Cultuur onderzoeken hoe er een specifieke en meer structurele ondersteuning voor bepaalde jeugdcultuurinitiatieven mogelijk is. Op vlak van logistieke, inhoudelijke en promotionele ondersteuning liggen er nog heel wat mogelijkheden open. Zowel het Cultuurcentrum, de bestaande communicatiekanalen van de diverse stedelijke diensten als de toekomstige stedelijke jongerenwebsite kunnen hierin een rol spelen.

We moeten vraag en aanbod meer met elkaar in contact brengen. Dit kan door een centraal overzicht op te maken van het aanbod, waarbij er voldoende aandacht is voor een aanbod op maat (verschillende disciplines, leeftijden, centraal/buurtgericht, ...) en/of via een overzicht van de verschillende soorten kortingen in de culturele sector.

We gaan onder meer door diverse stadsdiensten, culturele spelers en jeugd(werk) regelmatig met elkaar in contact te brengen diverse vormen van samenwerking stimuleren en ondersteunen.

Het is de bedoeling van de Jeugddienst en het Departement Cultuur om binnen de Stuurgroep Jeugdcultuurbeleid het gezamenlijke jeugdcultuurbeleid verder te ontwikkelen en toe te passen. Maar een jeugdcultuurbeleid mag niet enkel het verhaal van de stedelijke diensten worden.

Wat fuifinfrastructuur betreft, richten we onze aandacht in de eerste plaats op de al aanwezige infrastructuur. Zo brengen we de bestaande infrastructuur in kaart in functie van een meer polyvalent gebruik, stimuleren we private uitbaters om hun zaal ter beschikking te stellen voor fuiven en verhogen we de bereikbaarheid van fuifinfrastructuur via nachtbussen waar nodig en indien mogelijk.

Daarnaast komt er een extra polyvalente zaal in Wondelgem. Voor de oprichting wordt € 2.000.000 voorzien. Hiermee bieden we het hoofd aan een acute nood die bestaat in de regio Mariakerke – Wondelgem. Met deze vijfde polyvalente zaal gaan we socio-culturele verenigingen in de buurt opnieuw de mogelijkheid bieden zich te richten naar een groter publiek.

Vanuit het beleid zullen we jongeren, organisatoren en zaaluitbaters verder blijven informeren via de fuifbrochure en de website www.fuiveningent.be. Beide geven onder meer een overzicht van de beschikbare zalen in Gent en geven informatie over wat er bij het organiseren van een fuif allemaal komt kijken. Een geregelde aanpassing van de informatie wordt bewaakt.

Verder zal de Jeugddienst meewerken aan een periodiek overleg tussen de fuifsector en diverse stadsdiensten, de uitbouw van een gecentraliseerde Uitleendienst en de opstart van een centraal evenementen/feestloket. Ten slotte gaan we onderzoeken waar we de lokale regelgeving met betrekking tot de organisatie van fuiven kunnen vereenvoudigen.

Ook op het vlak van fuiven trekken we de kaart van duurzaamheid. Alle polyvalente zalen dienen verplicht gebruik te maken van de herbruikbare bekertjes. Hiermee wordt de afvalberg, afkomstig van wegwerpbeertjes aanzienlijk verminderd.

Jeugd en sport

Beschrijving Sport neemt een belangrijke plaats in binnen de vrijetijdswereld van kinderen en jongeren. Het samen sportief bewegen is leuk, ontspannend en gezond.

De Jeugddienst stelt vier randvoorwaarden voorop die ervoor moeten zorgen dat Gentse kinderen en jongeren meer kansen krijgen om aan sport te doen: informatie, diversiteit in het sportaanbod, toegankelijkheid en infrastructuur.

Als kinderen en jongeren willen sporten, moeten ze weten waar ze terecht kunnen en wat ze allemaal kunnen doen. Ze moeten dan ook duidelijk geïnformeerd zijn over het bestaande sportaanbod in Gent. De geboden informatie moet bovendien toegankelijk zijn.

Kinderen en jongeren moeten de keuze hebben om op een recreatieve manier of in competitieverband te sporten, georganiseerd of in vrij verband, individueel of in groep.

De aandacht zal voor het jeugdbeleid vooral gaan naar het laagdrempelig sporten, waar de nadruk op het plezier van het sporten ligt en de prestatie van ondergeschikt belang is. Buurtsport lijkt ons hiervoor de aangewezen methodiek. Veel aandacht zal de komende jaren dan ook gaan naar de ontwikkeling van een Buurtsportbeleid in samenwerking met de Sportdienst.

De doelstelling van buurtsport is 'het stimuleren en het bevorderen van het sporten en sportief bewegen van de Gentse bevolking in de eigen woon- en leefomgeving, met het accent op diegenen die willen, maar er om diverse redenen niet toe komen'.

We pleiten hierbij voor een tweesporenbeleid: enerzijds moet het bestaande sportaanbod toegankelijker worden, anderzijds moeten we zoeken naar een laagdrempelig aanbod op maat.

De Jeugddienst heeft altijd oog gehad voor groepen die meer dan andere kinderen en jongeren drempels ondervinden in het bestaande sportaanbod. Door te focussen op laagdrempelig sporten willen we ervoor zorgen dat kinderen en jongeren minder drempels ondervinden en dat de weg naar de reguliere sportclub gemakkelijker wordt. Toch moeten we blijvend aandacht hebben voor diegenen die een extra duwtje in de rug nodig hebben.

Om te kunnen sporten moet er uiteraard ook geschikte infrastructuur zijn. We pleiten dan ook voor meer bereikbare en toegankelijke binnen- en buiteninfrastructuur waar kinderen en jongeren kunnen sporten.

Huidige toestand

Naast een aantal sporthallen, kent Gent ook een aantal meer wijkgerichte sporthallen (Dracuna, Milleken en de Kaarderij) die belangrijk zijn voor het laagdrempelig sporten in de buurt. Er zijn nu al plannen om dit aantal wijksporthallen uit te breiden (Ledeberg, Malmar, Gasmeterlaan).

De Sportdienst maakt voor de periode van 2008 tot 2010 voor de eerste keer een Sportbeleidsplan op in het kader van het Sport-voor-allen decreet. Deze decretale verplichting vanuit de Vlaamse Gemeenschap vormt een goede basis om de bestaande samenwerking te verstevigen en dit heel specifiek voor het thema 'Buurtsport'. Ook het stadsbestuur ziet dit als speerpunt voor de huidige legislatuur.

De Sportdienst wil in nauwe samenwerking met de Jeugddienst en een aantal andere partners komen tot een Gents Buurtsportbeleid als onderdeel van een Gents Sportbeleidsplan. Een gezamenlijke visietekst over Buurtsport verduidelijkt de missie

en de uitgangspunten. De rol van de Sportdienst is die van regisseur en eindverantwoordelijke. Het Overleg Buurtsport Gent waarvan verschillende organisatoren en partners deel uitmaken doet dienst als informatie- en inspraakkanaal en als beleidsvoorbereidend orgaan.

Knelpunten Gent beschikt over een uitgebreide sportinfrastructuur. Een brede waaier aan sporten kunnen worden beoefend. We zien echter dat jongeren nog te weinig sporten, vaak niet door eigen keuze. Hiervoor zijn diverse oorzaken. Kinderen wijzen in eerste instantie het tekort aan mogelijkheden om te sporten in de eigen buurt aan. Daarom is het belangrijk om die mogelijkheden in de buurt te voorzien.

Wat de groep van de tieners betreft, in het zo dat twee op drie vaker wil sporten. Voor jongens betekent dat concreet balsporten en racketsporten. Voor meisjes zijn dat dansen, racketsporten en zwemmen. De reden waarom men niet vaker kan sporten is zeer uitgesproken: tijdgebrek van de ouders.

Voor de oudere jongeren zijn de belemmeringen om meer te kunnen sporten, het gebrek aan tijd en de kostprijs.¹³

De drempels naar het reguliere sportaanbod blijken voor veel kinderen en jongeren erg hoog.

Kinderen en jongeren zijn ook niet voldoende geïnformeerd over het sportaanbod en de mogelijkheden.

Strategische doelstellingen

- Kinderen en jongeren kunnen sporten en sportief bewegen.

Operationele doelstellingen

- Er is meer bereikbare en toegankelijke binnen- en buiteninfrastructuur waar kinderen en jongeren kunnen sporten.
- Er zijn meer mogelijkheden om laagdrempelig te sporten en sportief te bewegen.
- Het netwerk met andere stadsdiensten en organisaties rond jeugd wordt versterkt en verder uitgebouwd i.f.v. belangenbehartiging.
- Het jeugdwerk beschikt over voor hen relevante informatie.

Acties

De allereerste vereiste om te kunnen sporten of sportief bewegen is de aanwezigheid van bereikbare en toegankelijke sportinfrastructuur. Op dat vlak is er in Gent nog altijd een veel grotere vraag dan het bestaande aanbod momenteel kan dekken. We moeten niet alleen investeren in meer infrastructuur, de bestaande infrastructuur moet ook meer en beter worden opengesteld.

Samen met de sportdienst wordt er een inplantingsplan voor nieuwe sportinfrastructuur opgemaakt waarin prioritaire locaties en randvoorwaarden zijn opgenomen.

De komende beleidsperiode gaat veel aandacht naar de ontwikkeling van een Gents Buurtsportbeleid in samenwerking met de Sportdienst. Want buurtsport is een efficiënte manier om kinderen en jongeren op een laagdrempelige manier te laten

---

¹³ *Ik weet wat gedaan*, Vrijtijdsonderzoek Jeugddienst Gent i.s.m. Cesor

sporten of sportief bewegen. Verder zal er sterk worden gewerkt aan de toeleiding naar en de ondersteuning van het bestaande particuliere aanbod.

Om tot een gecoördineerd Buurtsportbeleid te komen is het noodzakelijk om binnen de Sportdienst een structurele verankering te voorzien onder de vorm van een volwaardige unit Buurtsport. In een eerste fase zal de Jeugddienst een ondersteunende rol opnemen om later als lid van het Overleg Buurtsport Gent de belangen van kinderen en jongeren verder te verdedigen en de toegankelijkheid te bewaken. Op het vlak van inhoudelijke invulling van het buurtsportproject zal de jeugddienst een actieve rol opnemen.

Voor een volledig overzicht van het Buurtsportbeleid verwijzen we naar het Gentse Sportbeleidsplan voor de periode 2008-2013.

Onderwijs en Werkgelegenheid

- Beschrijving** Het recent herwerkte decreet gaf een sterkere aanzet om vanuit de steden en gemeenten een breder jeugdbeleid te ontwikkelen. In Gent hielden we al langer rekening met bredere jeugdbeleidsaspecten.
Heel wat beleidsdomeinen hebben immers een invloed op kinderen en jongeren.
- Jeugdbeleid omvat alle beleid dat de ontwikkelingsmogelijkheden van kinderen en jongeren vergroot en de maatschappelijke positie van kinderen en jongeren versterkt. Het is niet enkel zaak van de jeugddienst. Het jeugdbeleid bevindt zich op het kruispunt tussen verschillende beleidsdomeinen.
- In het kader van het geïntegreerd jeugdbeleid gaan we deze beleidsperiode sterk inzetten op onderwijs en tewerkstelling.
- Onderwijs, omdat er de zeer sterke link is met 'brede school'. Deze band zal de komende jaren uitgewerkt worden tussen de stadsdiensten
Er is gekozen voor onderwijs om dat dit één van de meest bepalende zaken is in iemands leven. Bovendien bestaat er een sterk verband tussen onderwijs en tewerkstelling.
- Werkgelegenheid wordt gekozen als tweede prioriteit. We staan in Gent voor de enorme uitdaging om meer jongeren aan het werk te krijgen. Dit geldt in het bijzonder voor laaggeschoolden. Daarom zullen we via de jeugddienst, in samenwerking met de bevoegde stadsdiensten (LWB & Gsiw) en andere openbare diensten (vb. VDAB) extra inzetten om deze jongeren te bereiken en te ondersteunen in hun zoektocht naar werk. Tewerkstelling is een belangrijk thema voor de maatschappelijke emancipatie van jongeren.
-
- Huidige toestand** De Jeugddienst is al betrokken bij diverse sectoren en aanwezig op diverse fora om de belangen van kinderen en jongeren te behartigen.
- Op vlak van onderwijs is het decreet Gelijke Onderwijskansen erg belangrijk. Naar aanleiding hiervan kwamen ook in Gent twee LOP's (Lokaal Overleg Platform) om samen te werken rond gelijke kansen binnen het onderwijs. Ook het brugfigurenproject en een aantal buurtgerichte initiatieven dragen hiertoe bij (bijv. 'Brede School'-projecten, initiatieven i.v.m. taalstimulering en naschoolse ondersteuning, enz.) In het huidige bestuursakkoord kondigde het Gentse Stadsbestuur aan om het 'Brede School'-concept te implementeren. In diverse wijken lopen projecten of zijn ze startende.
- Het LWB (Lokaal Werkgelegenheidsbureau) biedt een ruim en divers aanbod naar werkzoekenden en werkgevers. In 2006 werd het Gentse Jongerenwerkplan door de Vlaamse regering goedgekeurd. Dit Jongerenwerkplan bestaat uit twee luiken: het actieplan 'Bruggen naar werk' met acties naar werkzoekende jongeren en een luik 'Sociale Economie' dat in het teken van jobcreatie staat.
- Nu reeds zijn er jeugdwerkinitiatieven actief binnen het beleidsdomein tewerkstelling. Zo is bijvoorbeeld vzw Jong één van de jobpartners binnen het Jongerenwerkplan. Maar ook via trajectbegeleiding en het JOP-project (Jeugdwerkers in Opleiding) trachtte vzw Jong jongeren naar de arbeidsmarkt toe te leiden.
-

Knelpunten De schoolachterstand of schoolse vertraging bij kinderen uit kansengroepen is nog steeds zeer hoog. De socio-economische status heeft een sterke invloed op de schoolprestaties.

Het aantal GOK¹⁴-leerlingen stijgt in Gent verhoudingsgewijs ongeveer even sterk als in Vlaanderen. Het aantal sociaal-economische kansarme leerlingen basisonderwijs is in Gent proportioneel sterker gestegen dan in Vlaanderen.

Het spijbelgedrag in het secundair onderwijs blijft een probleem in Gent.

De deelname aan het hoger onderwijs is ongelijk, waarbij kinderen van hooggeschoolde ouders en werkende ouders vaker hoger onderwijs aanvatten dan kinderen, van wie de moeder laaggeschoold is.

Wat betreft werkgelegenheid kennen we voor jongeren in Gent twee soorten obstakels. Enerzijds situeert zich dit op vlak van de uitstroom van niet-gekwalificeerde en laaggeschoolden naar de arbeidsmarkt. Anderzijds blijkt het zeer moeilijk om deze jongeren te bereiken. De voorbije twee jaar is hier met het jongerenwerkplan hard aan gewerkt. De uitdaging zal er in bestaan deze jongeren te bereiken en te matchen in een geschikte job. Ook in de komende jaren zal hier aan gewerkt worden.

Strategische doelstellingen

- Diensten/organisaties binnen verschillende maatschappelijke terreinen houden rekening met belevingen en belangen van kinderen en jongeren.

Operationele doelstellingen

- Er zijn meer (onderzoeks)gegevens voorhanden over de situatie van Gentse kinderen en jongeren i.f.v. beleidsontwikkeling- en bijsturing binnen de stedelijke diensten.
- De Jeugddienst werkt samen met de onderwijssector ifv het verbeteren van de wisselwerking tussen onderwijs en de jeugdsector en het verhogen van onderwijskansen van kinderen en jongeren.
- De Jeugddienst werkt samen met de tewerkstellingssector ifv het verbeteren van de wisselwerking tussen de werk-, leer- en leefomgeving van jongeren.
- Het netwerk met andere stadsdiensten en organisaties rond jeugd wordt versterkt en verder uitgebouwd i.f.v. belangenbehartiging.

Acties De Jeugddienst wil zijn focus binnen het sectorale jeugdbeleid verbreden. Naast de klassieke vrijetijd domeinen (sport, jeugdcultuur en speelruimte) worden onderwijs en tewerkstelling de twee nieuwe beleidsdomeinen waar de Jeugddienst vanuit een breder welzijnsbeleid aan wil werken.

Met betrekking tot het thema onderwijs zullen we samenwerken met de Pedagogische Begeleidingsdienst rond de projecten 'Brede School' en Brugfiguren. Samen met de onderwijssector zullen we ook bekijken in hoeverre schoolinfrastructuur meer kan worden opengesteld voor de buurt voor sport- en speelkansen en hoe scholen een grotere rol kunnen spelen binnen het jeugdinformatie- en participatiebeleid van de Jeugddienst.

In het kader van tewerkstelling kunnen we stellen dat er sinds de invoering van het jongerenwerkplan een spectaculaire daling heeft plaatsgevonden van jonge

---

¹⁴ Gelijke onderwijskansen

werkzoekenden. Tussen 2005 en 2007 kunnen we spreken van een daling met maar liefst 32,4%. Desondanks moeten we toch blijven inzetten op de jeugdproblematiek.

Omdat de uitdagingen zich voornamelijk bij de uitstroom van niet-gekwalificeerde jongeren én de bereikbaarheid van diezelfde jongeren bevinden, denken we dat de jeugddienst hier een belangrijke rol kan spelen, binnen het algemeen werkgelegenheidsbeleid van de Stad Gent.

In samenwerking met het Departement Werk en Economie wordt een bijzonder actieplan opgesteld waarin bijzondere aandacht gaat naar het bereiken van laaggeschoolde jongeren.

Het jeugdbeleid zal actief meewerken aan de ontwikkeling van acties om deze jongeren te bereiken. Het jeugdbeleid beschikt immers over een specifieke expertise om te kunnen indringen in de leefwereld van jongeren. Via de jeugthuizen, jeugdverenigingen, de moskeeën, en de speelpleinen wensen we hen meer via hun eigen leefwereld toe leiden naar een job op maat.

Langs deze weg kunnen we jongeren uitzicht geven op een goede en kwaliteitsvolle tewerkstelling. Een goede job zorgt immers voor betrokkenheid en stimuleert de persoonlijke ontwikkeling.
